

VEČERNIK

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 46

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Frančiškova 6, tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3, telefon 280

Maribor, torek 25. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEČ
Prelemap v upravi ali po pošti 14 dni
Dostavljen na dom 16 dni, tujina 30 dni
POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11.40s

Cena
din 1.—

Pred novo usodo Bolgarije

V Londonu napovedujejo vkorakanje nemških čet v Bolgarijo za ta ali prihodnji teden — Angleško poslaništvo se pripravlja na prekinitev stikov in odhod iz Sofije — Poročilo o dogodkih v Bolgariji

LONDON, 25. febr. ZPV. Po vesteh iz zanesljivih virov, ki so prispale v London tekom včerajšnjega dneva, je treba pričakovati še tekom tega tedna ali najkasneje prihodnji teden vkorakanje nemških čet v Bolgarijo. Priprave za to vkorakanje so v polnem teku tako v Romuniji, kjer stoji nemška vojska pripravljena na potrebno povelje, kakor v sami Bolgariji, kjer je vse polno njenih zastopnikov v civilu. Poveljstvo nad to vojsko je prevzel nemški general List, ki je znan izza nemškega pohoda na Poljsko. Ali bo takoj po zasedbi Bolgarije po nem-

ški vojski sledil napad tudi na Grčijo, še ni znano. Nekateri menijo, da bo izvršen na Grčijo najprej samo pritisk, naj se vkloni. Dasi na uradnem mestu o tem ničesar ne izjavljajo, je vendar gotovo, da bo Anglija v istem trenutku, ko bodo nemške čete vkorakale na bolgarsko ozemlje, prekinila diplomatske stike z Bolgarijo. Angleški poslanik in ostali diplomatski zastopniki Anglije v Bolgariji se že pripravljajo na odhod.

PRIPRAVE V BOLGARIJI

SOFIJA, 25. febr. United Press. Britansko poslaništvo v Sofiji je včeraj zažiga-

lo zaupne dokumente ter poslalo nekaj članov poslaništva v Turčijo. Pričakujejo, da bo nemška vojska prav kmalu vkorakala v Bolgarijo. Bolgarska vlada je ukazala popolno zatemanje, ker se hoče zavaruovati pred angleškimi bombnimi napadi. V nekem velikem sofijskem hotelu so bili včeraj in v teku noči zbrani bolgarski častniki, ki so studirali zemljevide v družbi nemško govorečih civilistov. Okoli 210 vil v nekem bolgarskem kopališču, 60 km da'leč od Sofije, je rezerviranih za nemške častnike generalnega štaba.

ZASTOPNIKI STRANK PRI KRALJU
SOFIJA, 27. febr. Reuter. Kralj Boris

je danes dopoldne sprejel deputacijo vseh političnih strank razen fašistov. Stranke so zaprosile za avdienco v zvezi s težkim zunanjepolitičnim položajem.

ARETACIJE POLITIKOV

SOFIJA, 25. febr. UP. Policija je aretirala 8 bolgarskih politikov, med njimi 4, ki so pripadali agrarcem ali bili vplivni makedonstvujušči.

EDEN ODLETI V ANKARO?

CARIGRAD, 25. febr. AP. Nepotrjene vesti pravijo, da bo Anthony Eden odletel iz Egipta v Ankaru na razgovore s turškimi državniki.

PREZIDENT MONCADA

predsednik srednjeameriške republike

Nicaragua, ki je nedavno ponudila USA svoja oporišča in gradnjo novega, ugodnejšega kanala, kakor je Panamski.

Napadi in protinapadi na zahodu

Nemci poročajo o uspešnih napadih na angleške ladje in o napadih na Anglijo — Angleži pravijo, da je bilo le manj nemških napadov, sami pa so napadli znova invazijske baze ob Kanalu

VČERAJSNJE NEMSKO POROČILO
BERLIN, 25. febr. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je poročalo v svojem včerajšnjem uradnem poročilu: Podmornica, kateri poveljuje poročnik bojne ladje Meine, je potopila 4 oborožene trgovske ladje s skupno 33.100 tonami. S tem je ta podmornica doslej potopila skupno 19 sovražnikovih ladij s skupno 70.000 tonami. Na Sredozemskem morju so nemški bombniki potopili severno od Derne sovražniško kovo trgovsko ladjo z 10.000 tonami. V vodah južno od Irske je bila težko poškodovana večja sovražniškova trgovska ladja. Ladja se je nagnila na stran in ni bila več sposobna, da bi se z lastnimi močmi privlekla do pristanišča. — Oddelki lovskih letal so izvedli nasilne ogled

niške polete nad obrežjem južne Anglije, sovražnik pa se sploh ni poskušal spuščati z njimi v borbo. — Oddelki nemških bombnikov so ponoči ponovno napadli vojaške oddelke v Halifax, razen tega pa so bombardirali neko letalsko tovarno v južni Angliji ter doko in tovarne vojnega materiala v Londonu. Sovražnik se čez dan in ponoči ni prikazal na nemškem ozemlju. Izvedel je le osamljene polete nad zasedenimi kraji. Pri tej priliki je bila povzročena neznatna gmožna škoda in le malo človeških žrtev.

DANASNJA POROČILA

BERLIN, 25. febr. Stefani. Obalna artilerija je zadela več sovražnih trgovinskih ladij, ki so skušale prebrskati skozi Kanal pri Doveru. Ladje so se

morale umakniti.

BERLIN, 25. febr. DNB. Včeraj popoldne je neko nemško lovsko letalo sestrelilo nad francosko obalo angleško letalo-čolnake „Bristol-Blenheim“.

DANASNJE ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 25. febr. Reuter. V teku noči je bilo le malo napadov na Anglijo. V nekem vzhodnoangleškem mestu je bilo več mrtvih.

ANGLEŠKI LETALSKI NAPADI

LONDON, 25. febr. Reuter. Angleški bombniki so sinoči 74. napadli Boulogne in 61. Calais. Tudi Brest je bil napaden.

ANGLEŠKI DEMANTI

LONDON, 25. febr. Reuter. Uradno znanikujejo, da bi nemške podmornice potopile 215.000 ton angleških ladij.

Dogodki na albanskem bojišču

Vojne operacije se nadaljujejo z večjo ali manjšo srditostjo, vendar je ostalo vojskovanje med Grki in Italijani še dalje pozicijsko

RIM, 25. febr. Stefani. V 262. uradnem poročilu poroča vrhovno poveljstvo italijanske vojske v Albaniji sledeče: Grško bojišče: Delovanje patrol in topništva. Naše letalske enote so z uspehom bombardirale vojaške naprave, ceste in mostove v sovražnikovem zaledju. Pri spopadkih v sovražnikovim lovcu so naša lovska letala zbrila pet „Gloucesterjev“. Dva naša bombnika pa se nista vrnila.

ATENE, 25. febr. At. Ag. Uradno poročilo glavnega poveljstva grške vojske št. 121 se glasi: V teku dneva je bila patrolj-

na in artilerijska aktivnost. Naknadno se potrjuje, da so grške protiletalske baterije sestrelile še dve letali. V zaledju ni bilo sovražnih zračnih napadov.

ATENE, 25. febr. Reuter. Atenski radio javlja, da je močan veter z nalivi preprečil večje operacije na fronti. Grške čete so pa kljub temu dosegle uspehe, uničile so sovražne oklepne avtomobile in zajele več vojakov. Grški letalci so včeraj sestrelili dve sovražni letali.

ATENE, 25. febr. Reuter. Britska letala

so bombardirala sovražne položaje v dolini reke Skumbe pri Elbasanu, Linu in severno od Podgradca. Napad je sledil ob 3. jutraj. Sovražnik je v zadnjem času v teh področjih pojačil svoje čete. Južno od reke Devollja in Vojuše je bila artilerija zelo aktivna. Prišlo je do mnogih lokalnih spopadov. Vsi sovražni napadi so bili z velikimi izgubami odbiti. Na planini Ostrovici so grške čete zavzele zelo važen strateški položaj, ki dominira nad sovražnimi postojankami.

TRGOVINSKI SPORAZUM MED ŠVICO IN SSSR.

MOSKVA, 25. febr. Tass. Podpisan je trgovinski sporazum o izmenjavi blaga med SSSR in Švico. Švica bo dobavljala Rusiji industrijske proizvode, uvažala pa žito, stavbni les, petrolejske proizvode, bombaž in drugo blago. Promet bo znašal prvo leto 112.400.000 frankov, drugo leto pa 150 milijonov frankov za vsako pogodbeno stranko. Sporazum bo uveljavljen po ratifikaciji. Švicarska delegacija je Moskvo že zapustila.

STANJE ALFONZA XIII.

RIM, 25. febr. Stefani. Stanje zdravlja Alfonza XIII. je neizpremenjeno. Bolnik je prebil včerajšnji dan mirno.

Spet rekonstrukcija vichy ske vlade

VICHY, 25. febr. AP. Maršal Pétain je že drugič v dveh tednih reorganiziral svojo vlado. Admiral Darlan je postal podpredsednik vlade, minister za mornarico, zunanje in notranje zadeve. General Huntziger je vojni minister, Laval pa sploh ni bil sprejet v vlado.

BERN, 25. febr. Stefani. Nova francoska vlada v Vichyju je sestavljena takole: podpredsednik, notranji in zunanji minister admiral Darlan, vojni minister general Huntziger, pravosodje Barthélemy, finance Bouthillier, poljedelstvo Cassiot, letalstvo Berseiret, minister za kolonije Platon, prometni minister Berthelau, prosveta

Carcopino, zdravstvo Chevalier, minister za proizvodnjo Pisset, delegat za pogajanja z Nemčijo Bernaud, podtajnik pri predsedstvu vlade in v informacijski službi Paul-Marion.

Taylor napoveduje desetletno vojno

DES MOINES, Iowa, 25. febr. AP. John Taylor, eden izmed voditeljev »Ameriške legije«, je izjavil, da bo vojna trajala najmanj 10 let ter da bo imela Amerika milijone mož v vojni, preden bo končana.

Debata v ameriškem senatu

WASHINGTON, 25. febr. AP. Senator Wheeler, opozicionalec, je izjavil, da bodo nasprotniki Rooseveltove politike, če bo njegov načrt sprejet, šli od obale do obale ter govorili proti vstopu USA v vojno. Proti načrtu so govorili še senatorji Lafollette, Clark in Danaher.

USA IN ANGLIJA SVARITA JAPONSKO

LONDON, 25. febr. Associated Press. USA in Anglija sta opozorili Japonsko, naj drži svoje roke proč od Singaporea in Holandske Vzhodne Indije. Churchill je včeraj konferiral z japonskim veleposlanikom Mamorujem Šigemucem, toda gornje opozorilo ni bilo objavljeno v uradnem poročilu.

LANSKA LETALSKA NESREČA

PARIZ, 25. febr. DNB. Šele pred dnevi se je izvedelo, da se je zgodila lani v maju blizu Hasebrucka v Franciji velika letalska nesreča. Neki francoski bombnik je eksplodiral. Natovorjen je bil z bombami in eksplozija je terjala življenje 100 francoskih vojakov, a okoli 60 jih je bilo ranjenih. Vojaki so stali blizu uničenega bombnika. 41 teh nesrečnežev so zdaj pokopali v skupno grobnico.

POTOPLJENA KANADSKA LADJA

WASHINGTON, 25. febr. AP. Sumner Welles je izjavil, da je bila na Indijskem oceanu potopljena oborožena kanadska ladja, ki je nosila ameriško zastavo.

Hitler o sedanjem boju Nemčije

Iz njegovega včerajšnjega govora ob 21-letnici stranke v monakovski pivnici — Podmorniška vojna se bo začela marca ali aprila — Nemci bodo šli povsod za Angleži — Bog ne more dovoliti nemškega poraza

MONAKOVO, 25. febr. RP. Ob 21-letnici ustanovitve Narodnosocialistične nemške delavske stranke je imel včeraj vodja in državni kancelar Nemčije Adolf Hitler v monakovski pivnici govor, v katerem je govoril največ o spominih na ustanavljanje gibanja in o poznejšem razvoju stranke ter režima. Pri tem je naglasil, da je bil njegov cilj odstraniti neznozne razmere razcepljenosti in zediniti ves nemški narod v eno samo skupnost. Drugi njegov cilj pa je bil že od vsega začetka odstraniti versaillesko mirovno pogodbo. V teku 20 let je svoj program izvajal tako dosledno, kakor še nikoli noben drug ustanovitelj in voditelj kakega gibanja. V drugem delu svojega govora pa se je dotaknil

RAZMERJA MED NEMCIJO IN FASIŠTIČNO ITALIJO,

ki ga ne more nobena stvar razbiti. »Če si izberem kdaj koga za prijatelja,« je dejal Hitler, »potem stojim neomajno za njim in ne delam z njim kravih kupčij. Zato ne more nihče dvomiti, da je zveza, ki obstaja ne samo med obema revolucijama, ampak tudi med obema njunima voditeljema, nerazdružljiva. Če gre enemu boljše a drugemu slabše, bosta kljub temu nadaljevala boj proti skupnemu sovražniku in ga bosta skupno udarila. Bilj so časi, ko je storila Italija Nemčiji dragocene usluge, ko je vezala nase močne sovražne sile. Zlasti del angleškega vojnega brodogradništva je bil zaradi tega prisiljen pohiteti v Sredozemlje, a tudi angleška letala se niso smela ganiti od tam. Dalje je ponovno dejal.

DA SE BO BOJ NA MORJU ŠELE PRICEL.

Nemčija je pridobila dovolj časa, da je mogla izvežbati posadke za podmornice, ki bodo sedaj nastopile. Da se bodo kmalu pojavile, o tem ni treba dvomiti. Pred dvema urama je dejal, je prejel poročilo, da so v zadnjih dveh dneh potopile nemške podmornice za 215.000 sovrážnega ladjeva, od tega samo v enem konvoju 125.000 ton. Od marca ali aprila dalje pa se bodo morali gospodje Angleži pripraviti še na vse kaj drugega. Tedaj bodo spoznali, da zime nismo prespali. Kjer se bodo Angleži dotaknili evropske celine, bomo nastopili proti njim, in kjerkoli se bodo pojavile angleške ladje, jim bodo za petami nemške podmornice, vse dokler ne napači, ura odločitve. Mi smo vajeni čakania, a čakanje smo znali še vselej temeljito izkoristiti.

NEMCIJA NI NIČESAR ZAMUDILA, kakor so že tolikokrat izjavili v Angliji. Tudi sedaj postavljajo razne termine. Napovedali so celo, da bodo spomladil 1941. prenesli svojo ofenzivo na evropska tla. Mi na to ofenzivo še vedno čakamo, toda oni so šli drugam in mi moramo letati za njimi. Pa jih bomo kljub temu našli, naj gredo kamor hočejo, in udarili jih bomo tam, kjer jih bo najhuje zadelo. V svojih nadaljnjih izjavanjih je Hitler naglašal, da Nemčija ni hotela vojne, ampak je terjala samo svoje pravice, nikakor pa ni mogla dovoliti, da bi ji kdo predpisoval gospodarsko politiko. Nikoli se ne bo pokorila zlatu in židovskim bankirjem v Londonu ali New Yorku. Nemčija ni samo izvoznik, ampak tudi velik uvoznik. Potem je govoril o svoji oborožitvi in dejal, da je

TAKO OGROMNA, KOT JE SVET ŠE NI DOŽIVEL.

Če se sedaj drugi oborožujejo, lahko izjavi, da je Nemčija to, kar oni hočejo doseči, že davno tudi uresničila. Zato je Nemčija na vse pripravljena in mirno gleda na dogodke, opirajoč se na najboljše oboroženo silo na svetu. Za nemško vojsko in njenimi voditelji pa stoji še ves nemški narod. Narod in vojska, stranka in država so nerazdružljiva celota. Nobena sila na svetu jih ne more razrahljati ali zlomiti. Samo norci lahko mislijo, da bi se moglo ponoviti leto 1918.

V NEMCIJI NE MORE BITI REVOLUCIJE

Strašno se motijo oni, ki vedno upajo

na notranji razkroj discipline nemškega naroda in na revolucijo v Nemčiji. »Jaz bi le rad vedel,« je dejal Hitler, »kdo naj bi v Nemčiji delal revolucijo? Revolucionarjev pri nas ni. Thomas Mann in podobni so že vsi v Angliji in Ameriki. Kdo naj bi torej delal revolucijo? V Nemčiji je morda še nekaj norcev, ki bi se ogreli za revolucijo, a kako naj bi jo pričeli in izvedli?« Dalje je označil kot smešne vse nade z zimo, lakoto itd. — Nemčija je dobila doslej vse bitke in jih bo tudi v bodoče. Hvaležen je Bogu, da mu je dal čakati to vojno še za življenje in ko je še čil in čvrst, zlasti sedaj, ko prihaja pomlad, kajti s tem prihaja čas, ko bomo lahko pomerili svoje moči.

Vsi vemo, da bo

TO LETO PRINESLO ODLOČITVE

in gledamo mirno v bodočnost, ker smo šli skozi najbolj trdo šolo in žrtve niso mogle biti zastoj. Trdno verujemo v božjo previdnost in smo prepričani, da Bog ne more hoteti, da bi doživel poraz narod, ki je daroval toliko žrtev, ki se je toliko trudil in je toliko delal. Božja previdnost nam gotovo ni zaman pustila iti po tej poti. Preizkušeni preteklosti je, tako verujem, konec in s svojim delom smo si zaslužili božji blagoslov. S fanatično vero v zmago gledamo v bodočnost. Sedaj je nastopil ves narod in ko bo izdano povelje, bo marširala vsa Nemčija.

Poročila z afriških bojišč

RIM, 25. febr. Stefani, Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo v dogodkih na afriškem bojišču: Severna Afrika; Na odseku Džarahub hudji sovražnikovi napadi, ki so se spet zlomili ob odporu naših enot. Naše letalstvo je z uspehom napadlo sovražnikove čete in vojaške naprave pri Kuiri. Enote nemškega letalstva so v Libiji napadle več sovražnih oporišč. Pri tej priliki je bilo uničenih več sovražnikovih motornih enot in eno letalo, ki je bilo na tleh. Z uspehom je bilo bombardirano eno sovražnikovo pomorsko oporišče. Nekaj drugih oddelkov letal je napadel v zahodnem delu Sredozemskega morja sovražnikovo pomorsko skupino, ki je tam plula. Dosežen je bil težak zadetek na velikih sovražnikovi pomorski enoti, ki se je bržkone potopila. Končni izid te enote do tega trenutka še ni ugotovljen. Na Egejskem morju so naša letala z uspehom bombardirala so-

vražnikove vojaške naprave. V vzhodni Afriki sta dve naši četi napadli zahodno od Sil Manila v Sudanu številčno nadmočne sovražnikove sile, ki so dajale nekaj časa odpor, potem pa so se umaknile z občutnimi izgubami v moštvu in materialu. Nadaljevale so se borbe ob spodnjem teku reke Djube. Naša letala so napadala sovražnikove čete in vojaške naprave v dolini reke Djube. Naši lovci so zbilj en »Hurricane«.

KAHIRA, 25. febr. AP. Britanske kolone so zasedle dve mesti ob reki Džubi v italijanski Somaliji. Južnoafriške čete so s podporo de Gaulleovih senegalskih čet zasedle Gelib in Margherito. V Eritreji pa so se britanske čete približale na 56 km od severa k mestu Keren, tako da bodo kmalu stisnjene.

ADEN, 25. febr. Reuter. Britansko uradno poročilo javlja, da so angleška letala bombardirala Adis Abebo. Škoda je velika. Letala so se nepoškodovana vrnila.

Odmevi Mussoliničevega govora

RIM, 25. febr. Stefani. Mussoliničev govor je izzval veliko senzacijo po svetu. Tisk prinaša govor na prvi strani pod velikimi naslovi. V Stockholmu je neomajna volja Mussolinija izzvala veliko senzacijo. V Buenos Airesu posebno naglašajo, da je duce izključil vsako možnost separatnega miru. Japonski tisk naglašajo poli-

tično in zgodovinsko važnost govora. Švicarski tisk poudarja iskrenost in lojalnost Mussoliničevega govora ter močno voljo italijanskega naroda, boriti se do konca z nemškim zaveznikom. Ves svetovni tisk soglašja v tem, da je italij. narod energičen in odločen, vztrajati v boju do končne zmage.

Uspehi in žrtve italijanske eskadrilje

RIM, 25. febr. DNB. Italijanska eskadrilja, ki jo je omenil Mussolini v svojem govoru, je opravila v osmih mesecih vojne na afriškem nebu 1416 poletov ter odvrгла 74829 bomb in torpedov v skupni teži 154.595 kg. Zrušila je 192 sovražnih letal, ostalih 79 jih je bilo verjetno po-

škodovanih ali uničenih na tleh. Lastne izgube znašajo 130 pilotov, ki so padli žmajske smrti, 200 ranjenih, 180 pogrešanih in 15 ujetih letalcev. V bojih je bilo izgubljenih 95 letal; 76 jih je bilo uničenih na tleh.

Willy Forst v Mariboru

MARIBOR, 25. febr. ZPV. Sloveči filmski igralec Willy Forst pride jutri popoldne z dunajskim brzovlakom v Maribor, kjer bo ostal le kratek čas, nato pa se odpelje v Zagreb. V Ljubljano pride 27. februarja.

KNOCK OUT V SOFIJI

SOFIJA, 25. febr. Associated Press. Ameriški poslanik George Earle je bil v nedeljo zvečer v neki restavraciji v Sofiji. Kapelniku orkestra je dal dežel dolarjev, da zaigra angleško vojaško koračnico »Tipperary«, to pa je tako razdražilo nekega civilista, za katerega se je pozneje ugotovilo, da je neki tuji major, da je vrgel vanj steklenico, potem ko se je sprl zaradi pesni. Poslanik je izjavil, da je nato knockoutiral tujca, ki je okrvavljen padel na tla, potem pa so ga odnesli.

LURDSKA JAMA VRNJENA CERKVI

PARIZ, 25. febr. DNB. Znana romarska pečina z veliko jamo v Lurdu je po sklepu francoske vlade vrnjena katoliški cerkvi. Lurd je bil namreč od 1906 last francoske države.

SKRIVNOSTNA SMRT BORISLAVSKEGA

NEW YORK, 25. febr. AP. Policija preiskuje umor bivšega ruskega carskega polkovnika Mihajla Borislavskega, ki je nekaj dni pred umorom prodal ameriškeemu vojnemu ministrstvu svoj izum zračnega torpeda.

SMRTNA NESREČA IZUMITELJA

TORONTO, 25. febr. AP. Kanadsko poveljstvo za obrambo javlja, da je pri letalski nesreči na Novem Fundlandu izgubil življenje sir Frederick Banting, soizumitelj inzulina, ki je zaradi tega delil tudi Nobelovo nagrado za medicino.

Rojstni prirastek Besarabskih Nemcev, ki so se naselili ob Dnjestrju pred 150 leti iz Nemčije, a so se nedavno vrnil v Nemčijo, je znašal 1938 še 30.36 na vsakih 1000 ljudi, dočim je količnik Nemcev v rajhu padel na 19 na vsakih 1000 oseb.

Mariborska napoved: Spremenljivo oblačno in nestanovitno vreme. Toplota se ne bo mnogo izpremenila. Včeraj je bila maksimalna temperatura plus 1,8, danes minimalna —3,1, opoldne plus 3. Padavin od včerajšnjega snega je bilo 1,8 mm.

Problemi Anglije, USA in PODMORNICE

Eden poglavitnejših ciljev, ki lebdi pred očmi obeh vojskujočih se taborov, je mogočna prekomorska prometna magistrala, ki veže Veliko Britanijo preko Atlantika s Severno Ameriko. Dočim je Anglija zainteresirana na tem, da do skrajnih možnosti zavaruje dovoz potrebnega materiala in živeža iz Novega sveta na svoje otoke, skuša Nemčija s svojimi velikopoteznimi načrti to onemogočiti. V tem je bistvo vse tragike sedanje vojne, da se s torpedom in letalsko bombo rani nasprotnik na najboljše točki in doseže tako zmago, na drugi strani pa reakcija Angležev, ki hočejo vprav s pomočjo te prekomorske poti prisiliti nasprotnika na kolena.

Prometni politični zemljevid sveta kaže, da odpade 70% vsega prometa na proge v Atlantiku. Nekaj nad 19% svetovnega pomorskega prometa konzumira Tih ocean, blizu 11% pa Indijski ocean. In ker leže najnaprednejše države zmernege pasu na Atlantski obali, je naravno, da se tudi v njegovi severni polovici stekajo prekomorske linije v največje, najživahnejše luke sveta. Od 31 velepristanišč naše zemlje jih je 24 na obali Atlantskega in le 5 na robu Tihnega oceana.

Razmeroma majhna Evropa je deležna s 55% na svetovni trgovini, mogočen veletok njenega pomorskega prometa se steka v glavnem v luke Velike Britanije in njej nasproti ležeča pristanišča Francije, Belgije, Holandske in Nemčije. Promet največjih luk sveta je znašal pred vojno naslednje milijone ton:

London	37.676.000
New York	28.835.000
Hamburg	28.739.000
Liverpool	28.387.000
Antwerpen	27.459.000
Las Palmas	25.539.000
Rotterdam	24.498.000
Cardiff	22.922.000
Newcastle	22.103.000
Hongkong	21.463.000
Napoli	19.744.000
Sanghai	19.581.000
Montevideo	19.350.000
Marseille	19.297.000

Ogromna večina svetovnega prometa se je tedaj koncentrirala na severnem delu Atlantika. Pri tem se je v mirnih prilikah samo v štiri velika angleška pristanišča stekalo nad 111 milijonov ton prometa na leto!

Kanal je tedaj največje, najživahnejše prometno grlo sveta, in če presojamo sedanji položaj vojne s tega zrelišča, lahko zapopademo, kako odločilnega pomena je za Angleže, da s svojimi pomorskimi in letalskimi silami zavarujejo prosto pot po morju.

Zmogljivost ameriških ladjedelnic

Naravno je tedaj, da so tudi na obalah severnega Atlantika nastale največje, najobsežnejše ladjedelnice sveta. Angleži delajo s polno paro, da nadomeste izgube, Nemci spet, da pripravijo čim več sredstev za uspešno pomorsko vojno. Prvi stavijo velike nade v svoje ladjedelnice v Kanadi in USA, ki je že v minulih svetovni vojni storila v tem pogledu gigantske napore. Pred I. 1914 je bilo v Zedinjenih državah Sev. Amerike 49 ladjedelnic s 184 dokov. Od teh jih je bilo 25 na atlantski, 8 na tihomorski obali, 16 na Velikih jezerih ob kanadski meji. V času 1914—1917, ko so nastopile USA kot velik dobavitelj vojnega materiala zaveznikom se je število njih ladjedelnic povečalo že na 132, v njih razpoložljivih dokov pa na 419. Na atlantski obali je bilo tedaj 66 ameriških ladjedelnic, ob Tihem oceanu 32, pri Velikih jezerih 27. Prvih 7 ladjedelnic je dobila tudi Mehliška obala.

Z vstopom USA v vojno 1917 se je število ameriških ladjedelnic povečalo na 243, onih dokov na 1202. V petih letih vojne se je ameriško ladjedelništvo petkrat povečalo, ono dokov pa za 700%! 117 ladjedelnic je bilo ob Atlantiku, 64 ob Tihem morju, 29 na Velikih jezerih, 32 ob Mehškem zalivu. Tu se je izkazala vsa podjetnost Američanov, ki segajo tudi zdaj po istem sredstvu, da »podpro« borbo demokratičnih sil za svobodo.

Med dvema refrenoma o trajanju sedanje vojne

Prvi: Odločitev že letos. Drugi: Zmaga v I. 1943 — Statistika o najpotrebnejših surovinah

V sedanji vojni imajo surovine še mnogo večji pomen, kakor v svetovni 1914—1918. Mehanizirane čete, povečana letalska aktivnost in pomorska vojna terjajo neprestano nove zaloge petroleja, železa, jekla in drugih surovin. Poglejmo, kako je bilo z državami v svetu glede proizvodnje teh najpotrebnejših surovin tik pred sedanjo vojno:

	petrolej	železo	jeklo
	v 1000 tonah		
ves svet	278.700	103.900	135.200
USA	172.889	37.727	51.126
Venezuela	27.430		
Rusija	27.686	14.521	17.824
Mehiko	6.559		
Peru	2.304		
Romunija	7.149		
Holand. Indija	7.263		
Kolumbija	2.761		
Iran	9.931		
Argentina	2.222		
Anglija z dominioni	4.887	11.986	15.475
Poljska	502	724	1.450
Japonska	343	2.008	5.310
Nemčija	451	15.960	19.356
Irak	4.161		
Francija	70	7.914	7.920
Bivša CSR	18	1.675	2.291
Luksemburška		2.513	2.510
Belgija		3.843	3.869
Svedska		648	1.105
Madžarska		357	
Italija		790	2.087
Spanija		111	99

Navedli smo najpoglavnejše proizvajalke petroleja ali pa surovega železa in jekla. Če reasumiramo podatke iz naštetih držav, tedaj vidimo, da so dale te nad 95% vse svetovne proizvodnje omenjenih surovin. Zedinjene države Severne Amerike so proizvedle same nad 62% svetovne količine zemeljskega olja. Skupaj z angleškimi dominionom ter petrolejskimi vrelci, ki so angloameriškim družbam na razpolago v eksploatacijo, je imel anglo-ameriški blok 87% vse svetovne proizvodnje nafte. Nemčija je imela doma in v zasledenih pokrajinah na razpolago nekaj nad 8.190.000 ton petroleja ali 2,9% svetovne proizvodnje. Upoštevajoč vso rusko nafto, ki prihaja za uvoz v pošte, je imela Nemčija, brez sintetičnega bencina, ki ga prideluje doma, na razpolago 13% svetovne proizvodnje tega goriva.

Drugačen je položaj s surovim železom. Anglo-ameriški blok je imel sicer tudi tu premoč, saj je razpolagal z nekaj nad 59.700.000 tonami surovega železa ali 57,4% svetovne proizvodnje. Nemčija ima z Italijo in zasledenimi kraji, po merilu predvojne proizvodnje, na

razpolago nad 43.000.000 ton surovega železa, ali 41% svetovne proizvodnje. Surovega jekla je proizvedel anglo-ameriški blok 1937 skupaj 66.601.000 ton ali nad 49% svetovne proizvodnje. Nemčija z Italijo nasprotno ima z zasledenimi deželami po istočasni proizvodnji kapaciteto 36.668.000 ton surovega jekla ali nekaj nad 27% svetovne proizvodnje.

Takšna je bila slika, ko je bila nemška oboroževalna industrija že v polnem teku in je potrebovala ogromne zaloge surovin železa in jekla. Stevilke, ki se nanašajo na USA in Anglijo, so se dvignile od I. 1937, zato je

razmerje proizvodnih zmognosti v prid teh dveh držav zelo naraslo. Ze predvojna slika pa priča, da je v gigantskem boju velisil v ozadju glavna skrb predvsem za zadostne zaloge bencina, brez katerega ni mogoča ne uspešna letalska, ne suzemna, ne pomorska akcija. Od tod tudi odločitve nekaterih sil, da se mora vojna končati že letos, drugih pa, ki računajo za zadestnimi rezervami pogonskih sredstev in postopno oboroževalnim prirastkom, da se lahko vojna zavleče tudi še v I. 1943. Katera izmed obeh prognoz, ki sloni na krutih dejstvih zemeljskih rezerv, bo zmogala?

Puščavske edinice generala Wavella

General Wavell je neposredno po vstopu Italije v vojno organiziral posebne puščavske oddelke, z izbranim moštvom in častniki. Tem so bili prideljeni raziskovalci in poznavalci puščav, geologi in arheologi. Štab teh oddelkov je pripravil načrt za operacije do 2000 km proti, ne da bi bili pri tem navezani na izhodišče. Mehanizirani oddelki so bili oskrbljeni z živčevjem in pitno vodo za več tednov, s seboj so imeli težke in lahke topove, strojnice, ameriške repetitivne pištole, dinamit za razstreljevanje skal in ročne granate. Vsak tretji ali šesti avtomobil je imel svoj radio oddajnik. V juliju so te edinice šle prvič na pot. Do zasedbe Benghasija so te izvidniške pu-

ščavske edinice opravile 800.000 m poti. Na poti h Kufri so prvič zadele v italijansko kolonov avtomobilov, ki so jo popolnoma uničile. Kmalu nato so zajele vso pošto italijanskega vrhovnega poveljstva, pri čemer so prišle Wavellu v roke zelo važne listine. V novembru so te puščavske edinice zasedle italijansko utrdbo v oazi Avgila, kasneje so pa prodrele do operacijskih baz de Gaullovih čet na jugozahodu Libije in pomagale pri zasedbi Fezzana, tja do Mursuka. Učenjaki so pri prodiranju skozi še neraziskane predele Libije zbiral gradivo, ki ga bo objavila Mednarodna geografska družba v Londonu v svojem časopisu.

Kakor smo že včeraj poročali, je španski poslanik v Londonu, vojvoda Alba, došel v Lisbo, od koder je nadaljeval pot v Rim, da obišče bolnega ekskralja Alfonza XIII. Vojvoda Alba pripada stari plemenitaški španski rodbini in je intimen prijatelj odstavljene vladarja.

Zgodovina nas uči, da se človek nikoli ni ničesar naučil. G. B. Shaw
Ali hudci laže? Ne, ker bi potem sam pekel ne mogel obstajati. Th. Browne

„Mir na Ba kanu in ne nova vojna“

»Neue Zürcher Zeitung« objavlja naslednje telefonsko poročilo svojega balkanskega dopisnika o jugoslov.-nemških razgovorih v Berchtesgademu v Nemčiji: »Načelna izmenjava misli med Nemčijo in Jugoslavijo je, tako menijo, zaključena. Nemčija Jugoslaviji nikdar ni predložila, naj vstopi v trojno zvezo. Tudi vprašanje prehoda nemških čet ali nemškega vojnega blaga čez Jugoslavijo sploh ni prišlo na dnevni red. V tem pravcu torej ni bilo nobenih novih razvojev v prijateljskih odnosih med obema državama. Toda ker gojita obe vladi, nemška in jugoslovanska, enako željo in imata enak in skupen interes, da se na Balkanu ohrani mir, je bilo mogoče ustanoviti in ugotoviti popoln sporazum. Zaradi tega je na Balkanu zavladalo opti mistično razpoloženje, da bo mogoče grško-italijanski spor tudi v bodočnosti krajevno omejit, tem bolj, ker Italija sedaj dozdevno Nemčije še ni prosila za pomoč proti Grčiji in Nemčija to vojno smatra za grško-italijansko zasebno zadevo. Razpoloženje v Jugoslaviji je zelo mirno in se izraža v naslednjem stavku: V Berchtesgademu so govorili o miru na Balkanu in ne o novi balkanski vojni.«

Francoska mladina v pomanjkanju in bedi

Za nezasedeno Francijo je prišlo nedavno v Marseille več ameriških parnikov z živčevjem in drugo oskrbo, kar priča, da je Velika Britanija le dostopna za hudo bedo Francozov. Težji pa je problem oskrbe onih krajev, ki so pod okupacijo. Tu je vojna z vso krutostjo posegla vmes in naraščaju, predvsem francoskemu, grozi hudo pomanjkanje. Francija trepeče za svojo mladino, ki ji je še bolj potrebna, kakor drugim narodom, ko je rojstni prirastek pri njej na zelo nizki stopnji, ugotavlja »Neue Zürcher Zeitung«.

»Vojna je kruto prizadela kraje, koder je pustošila. Poročilo, ki ga je podal zdravniški izvedenec Američanom o položaju v Franciji, je le majhna slika o tem, so kraji v Franciji, kjer je preskrba z živčevjem tako slaba, da slabša ne more več biti. Mleka primanjkuje že celo nosečnicam, ki so pravkar dale svetu novo bitje, in francoska deca je izpostavljena krutemu izumiranju.

Tudi v Španiji, v Belgiji, na Holandskem in na Norveškem je nezadostna prehrana naraščaju postala silno pereč problem. Primanjkuje tudi obleke, zdravilnih sredstev. Telesno, moralno in duševno je prinesla vojna v te pokrajine krute udarce. Na Portugalskem so organizirali zdaj posebna zatočišča za deco prizadetih držav. Na posredovanje Mednarodnega komiteja za preskrbo otrok v Ženevi skušajo rešiti deco pred bedo in strahotami bombardiranja iz zraka. Zavečja na Portugalskem so predvsem namenjena za deco iz prizadetih industrijskih krajev, kjer so bombardiranja pogosta. Zadržega je le v tem, da se starši zelo težko ločijo od svojih otrok, kakor so pokazali primeri tudi na Norveškem.

Angleški padalci

Vest o angleških padalcih je prišla v svet šele onega dne, ko so se nekateri izkrcali v lužni Italiji. V Veliki Britaniji so pa kmetje že dolgo časa opazovali vaje padalcev. Toda, močeci kakor so, niso izdali ničesar in svet bi se ne zvedel o angleških padalskih skupinah, če bi ne bilo avanture v Italiji.

Pristop k padalcem angleške oborožene sile je dovoljen samo najhrabřejšim vojakom — prostovoljcem. Izbira padalcev je podvržena strogi kontroli. Izbirajo se v prvi vrsti fizično krepki mladeniči, ki zmorejo najtežje napore. Med padalci so mnogi znani sportniki. Ti morajo abnolirati posebne težaje. Trenirajo na poseben način, podvezajajo specialne akcije v manjših skupinah ter se morajo privaditi daljšim maršev brez hrane. Plavajo čez reke in jezera z vso bojno opremo, sploh uče se za hrave borce gverilske vojne. Njih instruktorji so izkušeni častniki, ki so služili na meji Indije ter se udeležili več hudih bojev z domačimi v divji tamkajšnji prirodi. Padalce uvajajo v vse tajne vojne v pustih predelih, uče jih iskati sledove na različnem terenu, pripravljajo jih sploh na samostojne borce v nalogah, ki jih bodo čakale, pišejo »Times«.

Kultura

Premiera „Caričinah Amazonk“

V soboto je naše mariborsko gledališče po več letih postavilo na oder priljubljeno Parmovo opero »Caričine Amazonke« in s tem znova počastilo spomin pokojnega Viktorja Parme, katerega dela bodo nedvomno ostala stalno v repertoarju slovenskih glasbenih odrov. Dasi izvira delo iz »dobrih starih časov«, od katerih smo tako zelo odmaknjeni že po dveh velikih vojnah, more še vedno osvojiti tako v libretskem kakor v glasbenem oziru; v zadnjem še posebno. Človeku kar dobro de, ko sliši znova to prijetno, melodiozno in živalno Parmovo glasbo. Premiera v soboto je pa dobila posebno slovesnost še s tem, da sta se je udeležila komponistova vdova ga. Parmova in sin Bruno Parma iz Ljubljane.

Režijsko je postavil delo tokrat na oder g. Edo Verdonik, dočim je scenografijo in kulise oskrbel g. Josip Ipavic prav okusno, samo gostilniška soba v prvem dejanju se je zdelo malo pretresna. Gledališče je poskrbelo tudi za okusne kostume. Režiji, ki je sicer uspela, bi mogli očitati samo pomanjkanje živahnjega tempa in razgibanost v nekaterih scenah. Morda je bil deloma tudi zaradi tega poseben začetek prvega dejanja medel, dasi leži večji del krivde za to v pomanjkanju sil centralne osebe teh scen, Zida Moška. Pozneje se je razvoj predstave oživljal in dosegel ponekod učinkovito razgibanost, zlasti v zadnjem dejanju, ki ga je poživil še baletni nastop. Osvajajoča Parmova glasba je poskrbela za dober kontakt že od prvih zvokih orkestra pod vodstvom dirigenta g. Lojzeta Herzoga. Ponekod smo pa pozneje opazili, da se je moral orkester v svoji polnozvočnosti omejevati zaradi nastopajočih.

Med solisti je tokrat dominirala ga. Jelka Igličeva v vlogi Helene Zurandove, ob

kateri sta se uveljavljali ga. Marica Brunen-Lubejeva kot nečakinja Olga in ga. Slava Gorinškova kot sorodnica Anastazija. G. Manoševski kot Fedor Zidanski je pa izdajal včasih neko indisponiranost, ki je bila gotovo prehodna. Izvrsten par, intendant Galganova in inženirja Cirkulaka, sta ustvarila gg. Pavle Kovič in Edo Verdonik, ki sta močno poživljala celotno opero. Prav tako je bila gdč. Ema Starčeva razgibana Maruša. Trete dejanje so poživili še ga. Vida Kovičeva kot carica Katarina II., g. Franjo Blaž kot cesar Jožef II. in g. Crnobori kot Potemkin. Ostale vloge so bile porazdeljene med gg. Rasbergerja (Moško), Gorinška (korporal), Nakrsta (starosta), Košuto, Venišnika, Turka (kmetje), Camerja (predelavec) ter ge. Cepičevo, Tovornikovo in Križajevjo (kmetice).

SINAJSKI EVHOLOGIJ

Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani je v priredbi profesorja dr. Rajka Nahtigala izdala prvo knjigo filozofsko-filološko-historičnega razreda. Je to starocerkvenoslovanski glagolski spomenik »Euchologium Sinaiticum«, ki datira iz XI. stoletja in ki je bil najden v sredi preteklega stoletja na Sinajski gori. V uvodu v to priredbo priobčuje dr. Rajko Nahtigal kratek pregled o vseh dosedanjih obsežnejših izdajah tvornih spomenikov in utemeljuje potrebo po novi kritični izdaji Sinajskega evhologija, ker so vse dosedanje priredbe znatno neupolne. Hkrati pa hoče završiti s to prireditvijo tudi započeto delo ruske akademije znanosti, ki je prav pred tem spomenikom ustavila serijo »Pamjatniki staroslavjanskega jezika«, v kateri je obdelala ostale spomenike. Sinajski evhologij je za

Kdor se boji, nakopati si sovražnikov, ne bo nikoli imel pravih prijateljev. W. Hazlitt
Za nobeno ceno na svetu ne bi hotel postati diktator. Ziveti brez opozicije? To bi bilo smrtno dolgočasje! Roosevelt

Naša vojska

Naša država ni samo nevojskujoča, je resnično nevtralna. Nevtralna država pa ima tudi svojo prvo dolžnost, da očuva svoje meje in ne dopusti tuji oboroženi sili, da izkorišča njeno zemljo. Kolikor pokaže kakšna država volje in moči, da to dolžnost izvršuje, toliko bolj je nje nevtralnost spoštovana in nje mir sigurnejši.

Žalostno je, da se v mednarodnih računih gleda le na oboroženo silo kakega naroda. Miroljubnost kakega naroda pa ne sme izvirati iz strahu pred vojno. Volja za mir mora izhajati iz čiste, neugnane volje za samostojnim življenjem in iz krepke odločitve, da to življenje branimo pred tujim zavojevanjem.

Vojaška dolžnost je najtežja, toda tudi najvažnejša narodna dolžnost. Težko prizadene poedinca, mnogo terja od naroda, toda od njenega izvrševanja zavisi v usodnih dneh vsa bodočnost naroda. Danes ne smemo niti misliti na to, kako bi bilo bolje, če bi se stroški za vojsko uporabili za druge namene. Zdaj je vojaška organizacija prvi in glavni cilj za ohranitev državne zajednice. Zdaj celo Sovjetska Rusija podaljšuje redno vojaško službo, uvaja največje oboroževanje in najstrožjo disciplino.

Mali narodji se morajo držati ob strani spopada velikih. Ne smejo biti niti pomagачi ne sovražniki nikogar. Sovražnik jim je le tisti, ki jih hoče potegniti v vojno ter s svojo vojsko pregaziti, njih mirno deželo.

Po svoji odločitvi in volji smo ostali doslej izven vojne. Trudimo se z največjimi napori, da ohranimo mir. Tako hočemo ostati do kraja vojne, v prijateljstvu z vsakomur, ki spoštuje naše meje, nevtralnost, našo državno neodvisnost in celoto. Te vrednote so najvišje svetinje. Edino za njih obrambo stoji in bo stala pripravljena oborožena sila našega naroda, piše v »Narodnem Kolu« prvak SDS, bivši minister dr. H. Krizman.

Vremenske napovedi so pri poletih na velike razdalje prvenstvene važnosti. Zato so tudi vojskujoče se države takoj v začetku vojne prepovedale objavljati v časnikih in radiu vremenske napovedi. Nemci in Angleži imajo veliko število meteoroloških postaj, toda Angleži so na boljšem, kajti večinoma se v zahodni Evropi izpreminja vreme od zahoda proti vzhodu, t. j. od Atlantika proti celini. Zaradi tega se vreme najprej izpremeni v Angliji.

Slovence še posebno zanimiv, ker so očite zveze delov spomenika ne le starocerkvenoslovanskim pismenstvom na Moravskem in Panoniji, temveč naravnost s slovenskimi »Brižinskimi spomeniki«. Za njimi je postavljena nova panonska teorija eksistence nekega staroslovanskega (v ožjem smislu) karantansko-panonskega pismenstva pred starocerkvenoslovanskim na Moravskem in v Panoniji. To vprašanje pa potrebuje še dokončne rešitve, da bo moglo tudi kulturni zgodovini »pokazati odločujočo smere. Izdaja Sinajskega evhologija bo obsegala tri dele. V prvem je priobčen uvod in fotografski posnetki, v drugem bo spomenik transkribiran s cirilico in opremljen z vsem znanstvenokritičnim aparatom, v tretjem pa bo priobčena študija o spomeniku in jeziku. Ta prva priredba filozofsko-historičnega razreda Akademije znanosti in umetnosti kaže, da se je ta razred z veliko resnostjo oprijel svojega posla. Čeprav Akademija še danes ni gmotno tako oskrbljena, da bi mogla vsaj v tem oziru neovirano vršiti svoje prevažno poslanstvo. —j.

K V soboto zvečer so odprli v galeriji Obersnel na Gosposvetki cesti v Ljubljani razstavo treh slikarjev in kiparjev iz »Doline Šentflorjanske«, kot je dejal France Kralj v svojem pozdravnem govoru na navzočne ljubitelje umetnosti. To pot razstavljajo svoja dela France Godec in France Kralj, ki sta našemu občinstvu že znana, in mladi, komaj 20 let stari Vladimir Lakovič, ki stopa prvič v razstavaljno areno, da pokaže ter da v presojo občinstva in kritikom svoje prvence. Razstavljenih je vsega skupaj 73 del, od tega ima Fr. Godec 31 temper, Fr. Kralj 10 slik na presno in 9 kipev iz barvanega peščenca in pušpana ter Vl. Lakovič tri slike na presno, 10 monotipij in 10 risb s tušem. Razstavljalci zaslužijo obisk najširšega občinstva, in kar je še važnejše, čim večjih odkupov razstavljenih del.

Gospodarske vesti

Preračun mestne občine ljubljanske za leto 1941

Zvišanje za 8 milijonov — Povečanje starih in uvedba novih dajatev

Novi preračun mestne občine ljubljanske, ki je zdaj razgrnjen na magistratu, je v smislu naredbe finančnega ministra in v skladu s koledarskim letom, sestavljen za tri četrtine leta, to je od 1. aprila do 31. decembra 1941. Izdatki in dohodki so preloženirani na okroglo 113 milijonov din, tako da je letošnji preračun za skoraj 8 milijonov din višji od lanskega. Ta previšek je, kakor je obrazložil predsed. odbora prof. Dermastja zastopnik tiska, nastal zaradi splošnega porasta vseh cen, (okroglo 3.700.000 din), zvišanje preračunske rezerve (500.000 din), višjih prispevkov za javne ustanove (okroglo 500.000 din), porasta davščin, ki jih plačuje mestna občina (okroglo 240.000 din), zvišanja uradniških plač (okroglo 1.500.000 din), doklad vsem uslužbencem za žene (okroglo 1.500.000 din) in napredovanja v višje kategorije (okroglo 900.000 din).

Ker pa sedanji dohodki mestne občine ne krijejo odobrenega preračuna, je bila prisiljena seči po novih dohodkih in davščinah. Tako se bo zvišala 60% občinska doklada na državne neposredne davke. Poraste bodo hišne davščine, večji bodo režijski prispevki in razne druge dajatve. Podražila se bo prekomerna poraba vode od 1.50 na 2 din za 1m³. Povišala se bo uvoznina v mesto, za hrano bo ostala sicer neizpremenjena, pač pa se bo povišala pri pivu in vinu od 1.50 na 2 din pri 1. To povišanje je moralo priti tudi zaradi tega, da se krije izpadek dohodkov, vsled zmanjšanja konsuma vina in piva. Nova davščina je socialna občinska doklada na državne neposredne davke, ki jo bodo plačevali vse fizične in pravne osebe, ki jim je na teritoriju mesta Ljubljane predpisan kakršen koli davek

po zakonu o neposrednih davkih, ako jim je bil čisti dohodek ugotovljen po davčnih oblastvih z najmanj 70.000 din letno. Ta davščina bo prinesla okoli 975.000. Po posebni tarifi se bodo plačevali kanalske pristojbine in bo to prineslo okoli 1 milj. din. Razne občinske takse in doklade k državnim taksam po zakonu o taksah bodo prinesle okoli 187.000 din. Popolnoma nova je občinska napisna taksa, ki jo bodo plačevali oni, ki izvršujejo na področju mesta Ljubljane katerikoli obrt, trgovino ali samostojni po-

klic in jim je predpisan prometni davek, najsi imajo v mestu sedež, podružnico, obratovališče ali samo zastopstvo. Ta taksa bo prinesla okoli 375.000 din. Občinske davščine od vrednostnega prirastka nepremičnin predvidevajo okoli 225.000 dohodkov. Na novo se bo pobirala tudi taksa za pospeševanje gradbenega razvoja mesta od lastnikov hiš, ki segajo preko regulacijske črte. Ta postavka predvideva okoli 50.000 din dohodkov.

Letos preneha zaščita velike večine denarnih zavodov

Uredba o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov je bila objavljena 24. nov. 1934. Med drugim je določala tri zaščitne ukrepe: odložitve plačila najdalje za 6 let, sanacijo in izvenkonkurzno likvidacijo. Na prošnje, ki jih je bilo treba vložiti do 24. nov. 1935, pa se je lahko izvedla sanacija ali odložitve plačila. Rok za vlaganje takih prošenj je bil trikrat podaljšan in sicer zadnjič do 23. febr. 1938. 12. junija 1938 je bila pa objavljena uredba o odgoditvi, ki ima značaj stalnega ukrepa.

Na temelju zaščitnih predpisov ter uredbe o zaščiti denarnih zavodov je bilo vloženih 383 prošenj za odložitve plačil, ki so jih vložili različni denarni zavodi. Všteti so tudi slučaji izven konkurzne likvidacije, po prošnji zavodov in oblastveni naredbi. Izvenkonkurzna likvidacija je bila pri 49 zavodih. Na lastno prošnjo je do danes prosto zaščite 33 zavodov. Večinoma so zavodi vložili prošnje leta 1935 ter jim poteče odgoditveni rok 23.

nov. 23. zavodov ima na temelju uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov podaljšan rok najdalje do 23. febr. 1942. 76 zavodov pa je zaprosilo za zaščito pozneje (do 1938 l.).

Ker je bil odgoditveni rok določen na 6 let in sta 202 zavoda zaprosila za zaščito do 23. novembra 1935, jim zaščita letos poteče. 41 zavodov je zaščitenih do 1. 1942, 34 do 1943 in 24 do 1944. Zaščitenih je skupno 259 denarnih zavodov s skupnim delniškim kapitalom 669 milijonov din. V dravski banovini je 5 zavodov z 52,6 milijonov din glavnice. L. 1938 je bilo blokiranih 1978,8 milijonov din hranilnih vlog po tekočih računih. Vlog na tekoče račune in knjižice je bilo pri zaščitnih zavodih 2729,4 milijonov din. 741,5 milijonov din je bilo naloženih v zaščitnih bankah v obliki novih vlog.

Ko preneha zaščita za 202 zavoda bodo znašale blokirane vloge pri bankah, ki imajo obliko delniških družb, kvečjemu še 650 milijonov din.

PRED NOVO UREDBO O NADZORSTVU NAD DENARNIŠTVOM

Uredba o nadzorstvu nad denarništvom izdelujejo v Zagrebu in Beogradu. Važnost novih uredb bo velika posebno zaradi reforme financiranja narodne obrambe, o kateri smo že govorili v zvezi s konferencami guvernerja Narodne banke s predstavniki denarnih ustanov v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Sedaj skušajo spraviti v sklad in istočasno objaviti uredbi za banovino Hrvatsko in ostalo področje države.

CINKARNI V CELJU GROZI USTAVITV OBRATA

Z ozirom na razne vesti, o grozeči ustavitvi obrata v celjski Cinkarni, smo se glede avtentičnosti teh vesti informirali pri podjetju. Vesti so žal resnične. Cinkarna ne dobi več potrebne cinkove

rude iz Trepče in tako bo morala že prihodnje dni ugasniti ena peč, v najkrajšem času po bo moral biti obrat sploh ustavljen. V tem slučaju bo ob zaslužek 412 delavcev in 23 uradnikov. Da se grozeča katastrofa odvrne, je neodložljiva potreba, da se celjski cinkarni takoj dodelijo potrebne količine cinkove rude, da bo obratovanje tovarne zagotovljeno, delavstvo pa rešeno bede in pomanjkanja.

GRADNJA SADNE SUŠILNICE V SV. VIDU PRI PTUJU

Sadjarско društvo v Sv. Vidu pri Ptujju je pričelo lani z graditvijo prepotrebne sadne sušilnice, ki naj bi služila po potrebi, tudi sosednjim občinam. Do pozne jeseni je bila stavba že pod streho. Sedaj ji manjka še peč in notranji sušilni predali. Sušilnica še ni dograjena zaradi te-

ga, ker je bila obljubljena denarna pomoč, nakazana samo deloma. Vsako leto je sušeno sadje zelo cenjeno in iskano. Letos je povpraševanje, po njem zelo veliko. Sušilnica bo pripomogla mnogim Haložanom do novega vira dohodkov. Jeseni sicer ni bilo sadja, upajmo pa, da bo letos sadno drevje dobro obrodilo in bodo tako imeli ljudje priliko, da se okoristijo z novo sušilnico, ki bo do takrat vsekakor gotova.

V odbor za revizijo kartelnih sporazumov je imenovan tudi zastopnik ministrstva za prehrano, kajti z ustanovitvijo ministrstva za prehrano je prišel urad za nadzorstvo cen v kompetenco tega ministrstva in je zato bilo potrebno, da poleg ministrstva za trgovino in industrijo vrši nadzorstvo nad kartelji tudi ministrstvo za prehrano.

1800 vagonov sladkorja bomo po raznih poročilih še uvozili.

Janko J. Srimšek-

Seme za volinjsko vasjo

Zakon božji! Zakon moje in tvoje — zakon naše vesti! Zakon, ki sem se ga učil kot dojenček na materinih prsih. Zakon, ki sta ga moj oče in moja mati pila iz mleka svojih mater! Zakon edini! Zakon najsvetejši! Ki pred njim s srčnim veseljem pripogibam kolena in glavo in dušo. Zakon, ki mi govori, da je vse ono, kar so naši gospodarji skozi stoletja počeli in še danes počno z nami, vnebovpijoč greh, greh zoper svetega Duha, ki mu ne bo odpuščen ne na tem ne na onem svetu! — Zgledov, primer hočete? Čemu? Odprta oči, prijatelja! Ozrta se v preteklost. Razglejta se po sedanosti! Odprta možgane in srce in bodita vsem in vsemu, kar bosta videla in našla, sodnika! Sodnika pravičnega! Sodnika po svoji — po človeški vesti! Pretehtajta vse dobro in vse zlo in naredita obracun! Rezultat bo — moje prepričanje! Prisegam vama pri svoji neumrjoči duši! — Čez meje te bedne države, ki sem jo moral domovino klicati in mi niti mačeha ni bila, vama mogoče beže misli! Da je tudi tam — onkraj gorečih mejnikov — tak! Po celem svetu da je tako! Povsod da vladajo zakoni, enako kruti, enako nepravilni in neusmiljeni kakor tod! Ali je zato tudi tam — pri sosedih — puntarjev in revolucionarjev — ne boja

se našega pravega imena — ki prav tako kakor mi zahtevajo za sebe in svojce najboljši, ali vsaj nekaj boljsega, kakor jim je bilo dodeljenega do te ure —!

Pravim vama, fanti! Jasni se! Dani se! Noč je bila dolga in strašna! Pa je soncece božje močnejše od teme! Kadar bom, vračajoč se od tod ali od koderkoli, v naše strani, obstal na pragu dežele, ki jo bom po pravici božji in človeški lahko nazval svojo Domovino in me bo Ona resnično sprejela kot svoje dete, potem — potem se bom skupaj s svojimi severnimi in južnimi brati z navdušenja vrisakajočim srcem podvrzel vsem njenim postavam in zakonom in ji bom dal in žrtvoval z občutkom sreče vse, kar bo zahtevala od mene. Za to črvojedino avstrijsko pa ne dam ničesar! Ničesar! Nifi starega žrebca ne iz podkove mojega Liska!

Ob desetnikovih besedah se me je lotevalo čudno ugodje. V prsih se je dramilo nekaj, kar me je navdajalo nekoč na domačem hribu za vasjo, ko je od jurga vel mlačen spomladanski vetrič in se je sneg topil po prisojnih obronkih. Desetnik Pavošević je bil v dlani nagnil obraz in ko se je vzpel, je svetel ogenj žarel v njegovih očeh.

»Franjo! Ti nisi vojak! Nisi avstrijski

vojak!« je rekel. »Človek si —!

»Otrok svojega naroda sem, Dragi, ki se je kot človek rodil in bi kot človek rad umrl! — Midva sva se pred tedni pomenkovala o takihle — kočljivih — stvarih,« je Franjo dejal meni, »Tudi med nama, Dragi, je parkrat bilo razgovora o podobnem! Da pa ne porečeta, da sem komedijant in prevarant, vedita: Naš četovodja Križnič je na žetvenem dopustu. Včeraj sem od njega prejel pismo. Na!« — je iz hlačnega žepa potegnil preganjen list. »Rokopis poznaš! Poglej poštni pečat! — »Cenzurirali«, so ga na potu dvakrat! »Cenzurirali! Po žigih računajoč. Preberi! Toda ne ono, kar je pisano s črnim. Tisto med vrsticami čitaj! — Daj svetilko bližje, Dragi!«

Pavošević je s stebra snel hlevsko laterno. Razgrnil se mpapir in polglasno bral:

»Ošem se nas odpravlja na pot. Kdaj prideš Ti, Franjo: Podvizaj se! Pisal ti ne bom več, ker upam, da se v kratkem vidiva. Zdrav bodi, ti kliče F. G. —

»Ni mi jasno —
»F. G.« — Fruška Gora! Zeleni kader! Med zelene kadrovice je odšel četovodja Križnič! Ne bo ga več nazaj!«
»Ali kako — pri vseh peklenščkih — se je Križnič drznil pisati kaj takega?« sem se zavzel. »Na cenzurah so znašli najrazličnejša sredstva in pripomočke, da pridejo raznim skrivnostim do dna.«
»Najlažjega se niso spomnili. In še celo sami nam pri vsaki delitvi tobaka dajejo potrebni material za tajno dopiso-

D. ne nove

n Kralj je postal bojer 12. otroku in 9. sinu delavca Lajoša Mokusia iz Novega Sada. Pri krstu ga je zastopal polkovnik Franjo Kapiel. Otrok je dobil ime Peter-Aleksander. Izročili so mu kraljeve darove: 20.000 din in zlat križ z verzičjo. Občina mu je darovala 10.000 din. Mokusi je Madžar in katolik.

n Svečano ustoličenje novoizbranega metropolita črnogorskega in primorskega, Joanikija, je bilo v celinskem samostanu.

n Zapri je sodno komisijo gostilničar Izidor Jevremović iz vasi Godačice v žičkem okraju. Za dve piški jim je računat 550 din. Ker komisija, na čelu s predsednikom okrožnega sodišča, toliko ni hotela plačati, jo je zapril, dokler se ni vdala ter mu vsoto izplačala. Zdaj ga je prijavila zaradi brezpravnega odvzema svobode in izsiljevanja pa tudi po uredbi o pobijanju draginje.

n Prvo vojaško gledališče v naši državi so svečano odprli v Kragujevcu z igro »Knez Ivo od Šemberije«.

n Dve žrtvi Neretve. Neretva je narasla za 8 metrov ter preplavila bregove. Ponokod so morali prebivalci izprazniti hiše, voda je vdrla tudi v jame mostarskega rudnika ter zaustavila delo. Utonila sta v Neretvi tudi Jozo Ujdur in njegova noseča žena, ki sta se hotela prepejlati v čolnu čez reko.

n Avtobusi tovorni avtomobili in avtomobili so obtičali v snegu in blatu po mnogih zagorskih cestah. Poročila pravijo, da jih niti izvleči ne morejo, kaj šele, da bi se mogli sami premakniti.

n Albanska jadrnica je priplula v Rijeko Dubrovačko, da bi jo tu primerno popravili. Bila je vsa preručelana s strelji iz strojnih pušk. V bližini albanske obale jo je napadel neki angleški avion.

n Pokopali so vladiko Mirona Nikolića v Pakracu.

Radio

SREDA, 26. FEBRUARJA

Ljubljana, 12. češka orkestralna gl. (pl.) 13.02 Godalni kvartet. 17.30 preludiji in melodije (pl.) 18 mladinska ura. 20 ura Dvofakovih komornih skladb. 21 balalajke (pl.) 21.15 pevski koncert Corrie Kopman-Erens, pri klavirju prof. M. Lipoyšek. — Beograd, 14.20 iz Wagnerjevih del. 17.25 zabavni koncert. 20 prenos opere iz Nar. gledališča. — Praga, 15.50 komorni koncert. 16.25 lahka gl. 21.15 koncert lahke gl. 22.30 Beethovnov klavirski koncert v Es-duru. — Solija, 12.35 pian koncert. 12.50, 19, 19.50 in 22 lahka gl. 20 koncert Schumannovih skladb. 22.45 koncert na oboi. 21.15 sodobna gl. — Anglija I., 19.20 solisti ali zabavna in plesna gl. 21.15 pian koncert. 23.15 plesna gl. — Berominster, 18.30 jazz. 20 Molnarjeva veseligr. »Feldmaršal«. — Budimpešta, 13.30 lahka gl. 17.45 harta. 19.30 W. A. Mozartova opera »Don Juan«. — Italija I., 16.15 simfonični koncert rimske Akademije sv. Cecilije. 18.40 zabavna gl. 20.30 komorna gl. — Berlin, 18.20 zabavna gl. 19.15 vesel spored. 21.15 zabavna gl.

VSA NAKAZILA IN VSE DOPISE ZARADI NAROČNINE NAJ DOPISNIKI POŠILJAJO UPRAVI »VEČERNIKA« TOČNO Z NASLOVOM PRAVEGA NAROČNIKA, NE PA Z NASLOVOM KOGA DRUGEGA, KER SICER LAHKO NASTANEJO PRI VPISOVANJU NETOČNOSTI IN PRI POŠILJANJU LISTA NELJUBE POMOTE.

vanje v roke. Poglejta!

Desetnik je iz zavojčka cigaretne duhana izvlekel mastni papir, ki so ga v tobačnih tovarnah vlagali med zunanji ovvoj in tobak menda radi čuvanja božje travice pred vlago. Vtaknil ga je med dva čista lista, ki jih je iztrgal iz knjižice, in se na gonjem s svinčnikom rahlo podpisal. Potem je na leščerbi zapalil popisani kos in pepel razmazal po doljenti. Na belini se je jasno pojavil Franjin podpis.

»Zdaj razumeta?«

(Dahje jutri).

Naš novi roman

V soboto, 1. marca, prične izhajati v »Večerniku« izredno zanimiv zgodovinski roman

„Barbara Celjska“

Dostej ste v naši literaturi spoznali le moške postave slavnih celjskih grofov, Hermana, Friderika, Ulrika in pa nesrečno Veroniko Deseniško. Naš roman vam bo tokrat pokazal znamenito žensko zastopnico rodu celjskih grofov, lepo Barbaro, ženo madžarskega kralja in nemškega cesarja Sigmunda.

Ne zamudite našega novega romana!

Novice

Murska Sobota dobi nov gasilski dom

Bacovi dvorani je otvoril občni zbor predsednik gasilske čete g. Benko Josip ter pozdravil navzočega župana gospoda Hartnerja Ferdinanda, okrajnega načelnika gosp. dr. Bratino, notarja gosp. Podnobaška in ostale goste ter člane, katerih se je nabralo lepo število.

Sledilo je predsednikovo poročilo o delu, ki je bilo v glavnem namenjeno pasivni obrambi. Zaradi lažjega mejevanja je Murska Sobota razdeljena na 16 blokov, vsi ti pa na 4 rajone; vsakega upravlja 1 vod čete. Predvsem pa je naglašal potrebo po velikih vajah pasivne obrambe, kjer naj bi sodelovale tudi okoliške čete ter tako pokazale svoje praktično znanje. Vsekakor je želel, naj se prijavi v četo čim več naraščaja, tudi ženske; saj imajo nekatere okoliške vasi prav močne ženske oddelke, katerim je poverjena predvsem samaritanska služba. Najnujnejša pa je zgraditev doma, kjer bo lahko shranjeno vse gasilsko orodje.

Nato je poročal poveljnik čete gospod Bac Ludvik. Četa je šla na šest pogorišč ter so prevozili okrog 150 kilometrov s svojim avtomobilom in motorko. Poudarjal je potrebo novega doma, nakupa obleke in sirene, ki bi ob nevarnosti opozorila vse člane, s čemer bi pridobili na času.

Najvažnejše pa je bilo poročilo gosp. Hahnna Izidorja, blagajnika, ki izkazuje,

da je bilo v preteklem poslovnem letu 54.685,18 din prometa in od tega je čistega 37.216,88 din.

Četa ima tudi posebni prosvetni odsek, ki pa zaradi pomanjkanja prostorov ni mogel delati. Le godbeni odsek (16 godbenikov) je imel 9 nastopov.

Glavna postavka med izdatki v novem proračunu je nabava zadostnega števila mask in delovnih oblek. Tako ostane četi le 44.716 dinarjev, kar pa je še daleč premalo za zidavo doma, za katerega je potrebnih po poročilu gosp. župana 350 tisoč din. Občina bo prispevala zemljišče in 50.000 din ter prevzela jamstvo za morebitno posojilo. Kot vir dohodkov je navedel župan še nekaj podpor in prostovoljne prispevke nekaterih bogatejših meščanov, ki s tem postanejo ustanovni člani. G. dr. Brati na je predlagal, naj se sporazumno s pravoslavno cerkveno ob-

čino sklene, da odstopi svoj denar četi, kajti sama ne bo mogla zgraditi kapele, četa pa ji za odškodnino odstopi ob praznikih svojo dvorano, da lahko pravoslavni bratje nemoteno opravijo službo božjo. Ta predlog, kakor tudi vsi ostali, so bili sprejeti.

Med slučajnostmi je bilo precej govora o izpopolnitvi čete z naraščajem; k temu je predlagal g. Ditrich Gustav, naj pritegnejo vajence, ki imajo v nedeljo popoldne itak obvezne telesne vaje. Stavljen je bila tudi zahteva po lastni knjižnici, iz katere bo gasilec lahko črpal potrebno znanje in tudi razvedriko.

Sklenjeno in z velikim navdušenjem je bilo potrjeno, da Sobote ne bo več kazil stari gasilski dom — ampak ga bo krasil nov, kjer bo prostora tudi za prosvetno delo.

Zahteve sodnih pripravnikov

Nedavno je Združenje sodniških pripravnikov izročilo pravosodnemu ministru dr. Konstantinoviču resolucijo, ki je bila sprejeta na zadnjem zboru. Iz resolucije posnemamo samo najvažnejše zahteve sodniških pripravnikov: Doba, ki jo pripravniki odslužijo v stažu, naj se všteje v čas, potreben za pridobitev pokojnine in napredovanje v službi; pri-

pravniki naj se izključno imenujejo za sodnike izključno po tistem vrstnem redu, po katerem so opravili sodniške izpite; prejemki pripravnikov naj se vskladijo z draginjno, ženam v sodni službi naj se priznajo enake pravice kakor moškim, tako glede napredovanja v službi, kakor glede njihovega sprejema v vrsto sodnikov.

Naš parnik „Boka“ je bil torpediran

8 ČLANOV POSADKE UBITIH, OSTALI SO SE VRNILI V SPLIT

Te dni so se vrnil v Split preživeli člani posadke parnika »Boka«, last »Zetske plovidbe«, ki je bil torpediran od neke podmornice v Atlantskem oceanu, ko je plul v konvoju z 19. drugimi parniki proti Afriki. Pri torpediranju je bilo ubitih 8 mornarjev, med njimi tudi dva naša državljana. Posadka je bila nmreč sestavljena iz mornarjev raznih narodnosti. Preživeli mornarji so se najprej rešili v Anglijo, nato pa so se vrnil v domovino. Posadka na torpedirani »Boki« je štela 34 mož. Ubita sta bila med drugimi tudi

poveljnik parnika Alberto Malin iz Boke in Ivan Sertič iz Hrvatskega Primorja.

BRODOLOM NAŠE LADJE V LIZBONI

V Split je prišlo poročilo o brodolomu naše ladje »Vihar«, ki je vozila za Švico iz Lizbone žito v severne italijanske luke. Znano je, da je v Lizboni razsajal zadnje dni silen orkan. Vihar je zajel mnogo ladij, med njimi tudi našo, ter jo vrgel ob obalo. »Vihar« se je precej poškodoval. Od posadke ni nihče ranjen. Kapitan je sporočil lastniku parnika Grkiču v Splitu, da ladjo popravljajo in da bo skoraj nadaljevala plovbo.

Celie

c Ljudsko vseučilišče v četrtlek, 17. t. m. bo predaval g. Tugomir Prekoršek o »Moderni vojni«. Govoril bo o raznih sredstvih, ki se jih poslužujejo, da bi omajali moralo nasprotnika, ter pokazal nad 150 skript. slik vseh vrst modernega orožja in njegove uporabe: razna letala, bombnike, strmoglavce, razne bojne ladje, podmornice, polaganje min itd. Opozorjamo občinstvo na to zanimivo, aktualno predavanje.

Drevi vsi na
maškarado
Tujsko-prometnega in Olepševalnega društva v Narodni dom.

c V prvenstveni tekmi med celjskim Šahovskim klubom in klubom Soštanj, so Celjani zmagali s 7:1. Prekinjene tekme do srečanja med Fajsom in Bernikom so se končale tako, da je rezultat prve tekme 6 in pol proti 1 in pol za Celjane, skupno torej 13 in pol proti 2 in pol. V tekmi med šahovskim klubom Gaberje in šah. klubom iz Radeč so zmagali Radečani z 6:2. Prva tekma je končala z zmago Gaberčanov s 5:3, skupno torej 9:7 za Radečane, ki so se s tem plasirali v finalno celjsko skupino, ki bo 16. marca nastopila v finalu s Celjem.

c Mestno gledališče. V sredo, 5. marca, ob 20. gostujejo Mariborčani. Uprizorili bodo komedijo Branislava Nušića »Sumljiva oseba«. Abonma.

c Lobjanjo je prebil s kamnom v prepiru v gostilni Klum v Storah Josip Plansteiner 21 letnemu delavcu Antonu Galufu.

c Napad z noži. 28 letni delavec Franc Kotnik iz Vitanja se je peljal z vozom na postajo Dolič. Med potjo so ga napadli trije moški in mu z noži prizadejali vbo-dljaje v obe roki.

c Mestno poglavarstvo celjsko je določilo naslednje najvišje cene za svinjsko mast, slanino in meso: a) za prvorazredne uvožene špeharje in domače svinje: f kg slanine s kožo 28 din, brez kože 29 din, 1 kg sala 29 din, 1 kg masti 30 din; b) za svinjsk omes: 1 kg hrblja in vratovine 26 din, stegna 25 din, plečeta 24 din, trebušnine 25 din, svežih rebrc 22 din. Nove cene veljajo od 22. t. m. dalje.

Pismo uredniku

Gospod urednik! V petek 21. t. m. je bila v Vašem dnevniku objavljena notica z naslovom »Zanimiv pojav«, iz katere je razvidno, da bodo baje peki, sklicujoč se na svojo propast, predlagali odločujočim čimteljem, naj izdajajo izkaznice le za 2 kg pšenične moke. Ali naj nam še to majhno količino zmanjšajo za polovico? Naj bi se peki rajši borili za svobodno prodajo kruha! Pek, ki zagovarja takšen predlog, naj povpraša gospodinjstvo številno družino, pa mu bo povedala pravilno mnenje. Jasno je, da je doma pečeni kruh cenejši in izdatnejši, če pa se količina moke zmanjša, domača peka ne bo več mogoča. Res je, da peki se-udaj ne zaslužijo tako lepo, kakor v starih dobrih časih, vendar pa ne smejo pozabiti, da tudi nam ni z rožami postlano. Naj tudi ne pozabijo, da otroci radi jedo kruh! Žalostno bi bilo, če bi odgovorni goščili v korist pekem in v veliko škodo revnejšim slojem. Človek z majhno plačo.

Gospod urednik! V imenu mnogih gospodinjstev moram nasprotovati predlogu ljubljanskih pekov, da bi se količina pšenične moke zmanjšala na 2 kg, o čemer ste v petek 21. t. m. poročali v Vašem dnevniku. Saj nismo proti koruznemu kruhu, ki ga sicer še pristo prodajajo, vendar pa mora biti kruh dober in ne grenak. Če pa ga doma pečemo, je užiten in izdaten, ker primešamo ko-ruzni moki tudi pšenično. In sedaj bi nam radi še to odvzeli! To bi bil napad na naše družine, na našo mladino, ki ži-va od kruha. Poleg tega pa potrebujemo moko tudi za kuho. Zato prosim gospodinjje, naj odločno zahtevajo pri odločujočih oblasteh da naj ostane pri sedanjem stanju, če se že ne more izboljšati na vsak način pa naj preperečijo uveljav-ljenje nemestnega predloga ljubljanskih pekov. Ena v imenu gospodinj.

Franc Kristan †

V Vodicalh pri Ljubljani je v nedeljo preminul g. Franc Kristan. Pokojnik se je pri lanski mlačvi težko poškodoval ter po daljšem bolehanju sedaj umrl. — Smrtjo Franca Kristana je izgubilo napredno slovensko kmečko gibanje enega izmed svojih najživejših in najbolj delavnih članov. Kristan je bil sicer preprost kmet, toda obdarovan z visoko prirodno inteligenco, ki ga je v gibanju postavljala v prve vrste. Kot vzoren in umen kmečki gospodar se je tudi pri svojem javnem udejstvovanju neprestano zavzemal za umno izboljšanje slovenske kmečke proizvodnje, vendar pa je obenem stalno poudarjal zahtevo po demokratičnih pravicah, ki naj jih sled-njič dobi kmečki stan tudi v praksi. V tej zahtevi je bil pokojni Kristan neomahljiv, ni poznal počitka, ne kompromisa. Na ramah je imel precej let, kar pa ga ni oviralo, da bi svež in čil ne bil z mlado generacijo v najboljših stikih ter z njo vred korakal v prvih vrstah gibanja. Vzornemu kmetu in neumornemu borcu za pravice slovenskega kmečkega stanu bodi ohranjen časten spomin!

o Prve plíce selivke — divje golobe — so že opazili na Gorenjskem. Pritelci so tudi skorci in razne ujele.

o Smrtna avtomobilska vožnja. V noči od nedelje na ponedeljek se je pripetila na cesti proti Igu smrtna avtomobilska nesreča. Po krajšem počitku v neki gostilni je avtomobil z razigrano družbo nadaljeval vožnjo po barjanski cesti. Na nekem ovinku je vozilo treščilo v jarek med drevesne šture. Najhuje se je poškodoval 26 letni posestnik Ivan Rupert z Iga, ki je kmalu po karambolu izdihnil. Težje je poškodovan tudi sofer Ivan Ponikvar.

Ljubljana

Delovanje starešinstva Preporoda

V petek zvečer je bil ob lepi udeležbi članstva 14. občni zbor starešinske organizacije Preporoda. Predsednik g. Boris Kocijančič je po pozdravu zborovalcev in počastitvi spomina umrlih dveh članov, V. M. Zalarja in dr. Juleta Gabrovška, podal pregled o delovanju Preporodcev. Skupno z vojnimi dobrovoljci so priredili 30. 11. 1939 velko akademijo v proslavo narodnega zedinjenja; sodelovali so pri narodno obrambnem svetu, dosegli častno mesto za pokojnega tovariša Ivana Endlicherja v Kostnici pri Sv. Križu, izvedli vsestransko akcijo, odkrili spominsko ploščo dr. Milku Gnezdri in Lovru Klemenčiču, sodelovali pri sokolskem romanju na Kajmakčalan in se poklonili manom Avgusta Jenka na Ceru. Svoje obširno poročilo je končal predsednik, poudarjajoč svoje in vseh tovarišev globoko prepričanje v zmago osnovnih idealov Preporodovega programa, — svobode in demokracije. — Programa, ki ga je zapisal že l. 1912 Avgust Jenko s svojimi prerokskimi besedami: »Dokler ne bomo spoznali, da je svoboda tem več vredna, čim več krvi je bilo zanj prelito in da brez velike in radovoljne žrtve ni svobode, dotlej še ne bomo zreli zanj.« G. Alfonz Pipan je podal tajniško poročilo o stanju organizacije, g. Pavle Kunstler pa poročilo o blagajni. Po poročilu revizorjev je bila ponovno izvoljena stara uprava s predsednikom g. Kocijančičem na čelu. Pri slučajnostih je bil za vse velike zasluge, ki si jih je pridobil pri delu za organizacijo, izvoljen za častnega člana g. Paulin Rajko.

Kino v Ljubljani

* KINO UNION. Tel. 22-21: Stijajna filmska komedija »Lažni tast« s Hansom Moserjem v glavni vlogi.

* KINO MATICA. Tel. 22-11: Češki film, duhovita komedija »Bojniška blagajna«. V glavni vlogi Vlasta Burjan.

* KINO SLOGA. Tel. 27-30. »Veseli vagoni«. Rudi Godden, Johannes Heesters, Carola Höhn in Rudolf Carl.

Aretacija teroristov v Karlovcu

Te dni je objavilo policijsko ravnateljstvo v Zagrebu naslednje službeno poročilo o nadaljevanju preiskave v zvezi z nedavnimi atentati:

»V zvezi z atentati, izvršenimi v Zagrebu s polaganjem eksplozivov na javnih krajih, o čemer je bila izdana ob-

java 22. t. m. je ravnateljstvo zagrebske policije nadaljevalo preiskavo ter je odkrilo še drugo teroristično skupino 18 ljudi s sedežem v Karlovcu. Vse te osebe so bile aretirane in izročene policiji, ki jih bo po končani preiskavi izročila pristojnemu sodišču.«

Zanimivost

Pustna potegavščina diplomatov v Rimu

Kako sta 1824 dve veseli in duhoviti ženi speljali v Rimu diplomate na led

Dve veseli in duhoviti ženi sta sklenili, da si pošteno privoščita tudi diplomate. Bilo je leta 1824. v Rimu na karnevalu, prirejenem v palači bankirja Torlonia, ki so se ga udeležili vsi takratni odličniki v Rimu.

RIMSKA BITKA ZA FRANCOŠKI PRESTOL

V primeri z ostalo Evropo je bilo takrat življenje v Rimu še dokaj mirno, dasi so tudi sem odmevali politični dogodki z ostalega sveta. O Pustu se je odigralo v Rimu v palači bankirja Torlonia pikantno poglavje iz francoske zgodovine... Bourboni, ki so zatrjevali, da so edino oni legitimni dediči francoskega prestola, so to sovjo pravico varovali in zagovarjali ne le v Parizu, Napoliju in Madridu, ampak so skrbno pazili, da bi se tudi drugod o njih kar najugodnejše govorilo. Njih poslanikom in diplomatskim zastopnikom je bilo naročeno, naj se zagrizeno bijejo proti vsem, zlasti proti zakletim Bonapartistom.

DVA REPREZENTANTA RAZLIČNIH NAZOROV

Ta večer je čeval legitimnost Bourbonov proti bonapartističnim težnjam vojvoda Laval-Montmorency, znan po svojem prišrčnem prijateljstvu z duhovito francosko pisateljico madame de Stael. Bonapartistične nazore pa je nasproti njemu zastopal ekskralj Jerome, a tudi ekskraljica Hortenzija, adoptirana hči Napoleona I., po usodi izbrana, da postane mati Napoleona III. Kot mati in hči dveh velikih cesarjev je bila prav za prav najbolj poklicana, da brani pravice Bonapartistov. Kraljica Hortenzija — v sporazumu z Bourboni si je smela nadeti ime vojvodinje Saint-Leu, — je veljala za duhovito in modro ženo, dočim o njenem možu Jeromu kaj takega ni mogoče trditi.

HČI, DOSTOJNA PRELEPE CESARICE JOSEFINE

Kljub vsemu pa so se vendarle bolj bali Jeroma, brata Napoleona I., kot strpljive Hortenzije. Nihče pa takrat ni vedel, da vzgaja svojega sina Louisa v fanatični veri v srečno zvezdo Napoleonovcev. Se vedno očarujoča žena, dostojna hči prelepe cesarice Josefine, je povsod, kamor je prišla, vzbudila simpatije. Poletji je bivala Hortenzija, bivša nizozemska kraljica, na svojem posestvu Arenbergu na švicarskem bregu Bodenskega jezera. Sicer pa je potovala po vseh državah, razen po onih, ki jih na prepoved Bourbonov ni smela obiskati. Kakor vsem Bonapartistom pa je bila tudi njej najmilejša talija, zlasti im.

ZBIRALISCE PLEMSTVA VSEGA SVETA

Rim je bil v takratni dobi priljubljeno zbirališče plemstva iz vsega sveta. Tudi Bourboni in Bonapartisti se tu niso mogli drug drugemu izogniti. Poleg njih je bilo nešteto aristokratov, ki prav za prav niso vedeli kam bi se obrnili. Iz dneva v dan so čakali, kako se bo veter zasukal. Komu se prikloniti, Bonapartistom ali Bourbonom, to je bilo seveda glavno vprašanje. Bourboni so bili „za danes“, Bonapartisti utegnejo biti „za jutri“. In kdo ve, kaj bo že jutri? Tako je sedela takratna aristokracija v Rimu med dvema stoloma.

HORTENZIJA IN JULIETA

V Rimu je srečala Hortenzija svojo davno prijateljico madame Julieto Recamier, duhovito vladarico pariških salonov. Najelegantnejši možje takratne Francije so ljubili krasno Julieto, ki je bila tudi prijateljica pisateljice madame de Stael. Po njej je Julietta tudi „podedovala“ njenega ljubčka, pisatelja Benjaminja Constanta. V Parizu se je mnogo govorilo tudi o intimnih odnosajih med Julieto in slavnim pisateljem Chateaubriandom. Med njene oboževalce pa je šel tudi rimski poslanec Laval-Montmorency, ki je takrat zastopal v Rimu borbonske težnje.

RUMENI IN RDEČI DOMINO

Na Pust 1824 je vstopila Julietta ob boku francoskega poslanika Laval-Montmorencyja v Torlonijevo palačo, kjer je že vladalo razkošno pustno rajanje. Madame Julietta Recamier je bila oblečena v rumeni domino. Nihče ni dvomil, da ob strani francoskega poslanika ni nobeden drugi kot očarljiva Julietta. Vsakdo pa je tudi zagotovo vedel, da je rdeči domino ob boku ekskralja Jeroma ekskraljica Hortenzija. A tudi obe ženi sta se koj spoznali. Kljub dinastičnim izpremembam na francoskem prestolu sta ostali dobri prijateljici. Ko je Napoleon 1811 izgnal iz Francije madame Recamier, je Hortenziji uspelo, da je tajno vzdrževala z Julieto prijateljske stike. V onih burnih časih sta si često vzajemno pomagali.

PUSTNI POPER ZA RAZIGRANE DIPLOMATE

A tudi ta pustni večer sta se bili domeni, da vzajemno odigrata zabavno komedijo. Za trenutek sta odšli iz dvorane ter si zamenjali pustne kostume, nakar sta se vrnili. Zadevo sta izvedli tako spretno, da tega nihče ni opazil. Rdeči domino se je spel „obesil“ na Jeromovo roko. Jerom je le mimogrede rekel: „Ah, ali si že tu?“ Rumeni domino pa se je ravnodušno

vsedel h galantnemu francoskemu diplomatu, okoli katerega so se gnetli avstrijski diplomati in politiki, plemstvo malih nemških držav in številna aristokracija borbonske Francije.

DIPLOMATI RAZKRIVAJO DINASTIČNE TAJNE

Rumeni domino je pozorno poslušal diplomate, ki so vse vprek razkrivali borbonske tajne in načrte, se ljubko smehljaj in priklanjaj galantnim in sladkobesednim kavalirjem. Obenem pa je neprestano iskal z očmi rdeči domino, ki se je tačas sijajno zabaval v družbi Bonapartistov, ki so se

kot piščanci zbrali okoli ekskralja Jeroma. Med njimi so bili zvesti privrženci Bonapartistov, šepetaje so povpraševali po vojvodi Reistadtskem. Prav nič se niso bali povedati, da so dnevi Ludvika XVIII takorekoč štetli. Vsak čas bo zatonil, in kdo ve ali ne bo spel zasijala zvezda Bonapartistov? S spoštovanjem so se priklanjali pred rdečim dominom: „In vojvodinja Saint-Leu spel postane francoska kraljica!“

SKANDAL Z DIPLOMATSKIMI POSLEDICAMI

Potegavščina ni trajala delj ko četiri ure. Čim je ples dovil, sta Hortenzija in

Julietta izginili ter si zamenjali kostume. Ko sta se neopaženo vrnili, sta odšli vsaka v svoj pravi krog kavalirjev, nasmajali, ko sta tako imenitno potegnili diplomate in vso aristokracijo. Sele po polnoči so pričeli v dvorani skrivnostno šepetati, da so Bonapartisti obelali madame Recamier francoski prestol, četudi jo je Napoleon izgnal iz Francije, borbonski diplomati pa so brez sramu razkladali načrte borbonske dinastije Hortenzij, zagrizeni Bonapartisti. Naslednji dan je ves Rim govoril edino o pustni potegavščini, ki sta si jo privoščili Hortenzija in Julietta. Skrivnostne govorice so slednje prišle na vse takratne evropske dvorane, kjer se je aristokracija muzala in zabavala. Zadeva pa je dobila tudi resen značaj, saj so jo morali na Dunaju in v Parizu reševati kot neprijeten in skrajno mučen diplomatski spor.

sa, tem večjo veljavo je imela, tem večje božanstvo je bila. Sohe božanstva Asircev in Babiloncev, starih Egipčanov in raznih plemen v Afriki in Ameriki nam še danes zgovorno pripovedujejo, kako čudovito bujno fantazijo so imeli naši predniki.

Primitivne veroizpovedi starih plemen so malone vse v nujni zvezi z masko, grotesko, pošastnostjo. V Tibetu n. pr. še danes plešejo svečniki nekaj dni in noči peklenske plesne pred množico vernikov.

Na glavah imajo strahotne maske, izrezljane in čudovito barvane. Evropejci bi se zdeli takle fibekantski ples prava norčija. Ti betancem pomeni nekaj svetega, nekaj velikega in nepojmljivega, njim so maske izraz ljudskega duha ali pa božanstva. Podobne stvari srečavamo tudi pri nekaterih afriških plemenih. Kakor se nam zdijo taki obredi smešni, tako so za onodna plemena resni in takorekoč sestavni del in način njih duševnega izživljanja.

Maska v zgodovini človeštva

Pračlovek si je izdeloval maske

Godba in ples sta skoraj najstarejši obliki ljudske umetnosti, ki sta nastali v istem času. Pri vseh narodih sta neločljivo povezani. H godbi in plesu lahko prištejemo tudi maskarade in karnevalske sprevede. Fantazija, ki ima pri izbiri maske in kostuma docela prosto pot, zna ustvariti čudovite stvari, lepe, presenetljive, umetniške, včasih groteskne in do skrajnosti absurdne. Ponekod so

karnevalski sprevedli pravnici narodni prazniki,

kot n. pr. sloviti karnevali v Nizzi in Benetkah, ki uživajo svetovni sloves in h katerim se zberejo petični ljudje s vsega sveta. Sicer pa na pustni torek ni treba hoditi v Nizzo ali Benetke: povsod znajo biti ljudje na ta dan norčavi, iznajdljivi in smešni.

In vendar ima maska resno in zelo staro zgodovino. Dandanes je kajpada zgolj sredstvo za dobro voljo in šalo. Toda nekoč je bila tajinstveno sredstvo, ki je igralo v življenju kulturno preprostih narodov in ljudstev veliko vlogo. Sicer pa imamo še danes narode, ki uporabljajo

maske v resne namene.

Se danes je pri nekaterih plemenih Afrike, Azije in Amerike maska čudežna in sveta stvar, ki ni za vsakogar. Maskirani plesalci in klesalke so pri teh, kulturno nižjih plemenih, nekakšni tolmači tajinstvenega, demonskega in nerazumljivega sveta in dogajanja.

Zgodovina maske pričinja verjetno že v kameni dobi, ko je nekako posredovala takratnemu človeku

izraz nadzemskih pojmov.

Na svoji dolgi zgodovinski poti je prišla tudi k nam, v našo dobo, vendar pa je od vsega čudežnega, kar je nekoč predstavljala, ostalo le sredstvo za šalo in norčije. Tako je postala maska nasprotje onega, kar je nekoč bila.

kot pomemben sestavni del za svoje doumovanje narodnega in nadprirodnega dogajanja. V življenju si marsičesa ni mogel pojasniti. Občudoval je sicer lastnosti živih bitij in mrtvih stvari, razumeval pa jih ni mogel. Zanj je bilo vse čudežno, tajinstveno in zagonetno, saj je celo mrtvim stvarim pripisoval dušo, da živah sploh ne omenjamo. Tako se je razvil kult neke živali, ki je dala pečat vsemu plemenu. Takrat nerazumljive prirodne sile so bile po mišljenju pračloveka

izraz tajnega duha, ki vzbuja grozo.

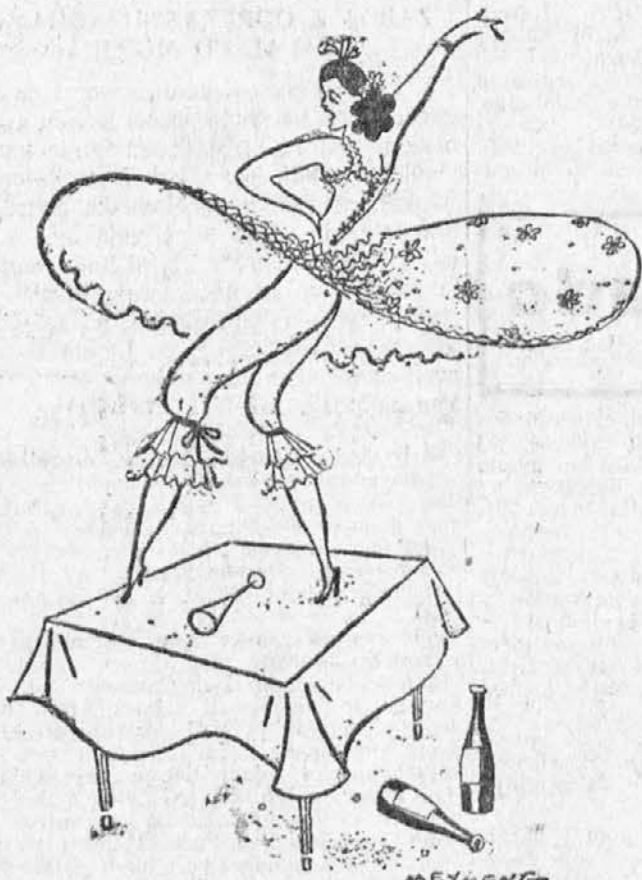
Iz sil narode in živalskega kulta si je ustvaril nadčloveške podobe. Čim groznejša je bila taka podoba, čim grotesknejša in strahotnej-

V opojnem čaru karnevalske noči

ALOIS NOVOTNY:

C A R M E N

Karel Voldan je za teden dni „ovdovel“. Njegovo ženo je prav v tem času povabila k sebi Karlova mati iz Horazdovic. Pisala mu je: „Karleček, prosim Te, pošljij takoj k meni Heleno. Pri nas je nad 60 cm dobrega snega. Lahko se bo smučala. Po naših holmih je smučarjev kot komarjev. Marenka išče ženina. Helena ima to stvar že za seboj, izkušnje ima, pa ji bo mogla priskočiti z nasveti na pomoč. V soboto bo pri nas velik sokolski ples. Vse, kar gre in leze v našem kraju, se bo zbralo na ta ples. Helena naj prinese s seboj ono masko ciganke, ki jo poznam s fotografije in ki ji tako imenitno pristaja. Marenka že ima masko...“

Kaj pa drugi dan? Videti je, da je že prišel iz forme. Sobota? Saj je vendar pustni ples „Trgovskega društva“, kamor so tudi njega povabili. Sel bo, in sicer kot šejk Arabcev El Hadži Omar iz Bou Saada... Plesna dvorana je sijala v blešku in barvah. Ob stenah zelenje, pa terasa s palmami in razgledom na sinje nebo, mikavni kofički, divje stene in soteske... kakor v pravljici. Godba je igrala, lepo, milo, da bi mrtveca zbudila. V maskah so bili kralji, vitezi, njih dame, baročne device s svojimi kavalirji, mornarji, kmeti, kmetice. Ido bi mogel vse naštet. Vse je sijalo, vriskalo... Dvorana je bila že tesno polna, ko je vstopil Karel kot visok, bra-

dat Arabec v belem eksotičnem oblačilu. V trenutku je zajel s svojim ogljeno črnim pogledom valujoče in kipeče pare. Med valujočimi pari se je plazila, pa spet izginjala ognjevita Španka. Nekajkrat so se srečale njune oči. Šejk Karel Voldan... El Hadži Omar iz Bou Saadyja, pozor! Bilo je po ognjevitem plesu. Toreador je pospremil krasno Španko na teraso s palmami, ji nekaj pošepetal na uho, da se je zvonko nasmejala, nato pa izginil. Šejk je videl, da je Španka prosta. Prelepa žena! Danes mora biti njegova! Jedva se je zgetel skozi pisano in pojočo množico naravnost k Španki. — Prelepa Španka, mar te zanima, da sem El Hadži Omar, vladar iz Bou Saadyja, najlepše oaze v žareči puščavi? Očarala si me. Bodi moja... Njene črne oči so zagorele ko dva ogljaka. — Carmen! — je rekla kar tako. — Carmen, — je strastno zašepetal šejk, ko je stopil k njej in ji stisnil roko... — Kako zapeljiva si! Nasmehnila se je. Blesteči zobje so se zasvetili pod robom maske. — Zakon puščave in našega preroka sicer ne dovoljuje, da bi ljubil ženo, ki ni moje vere. Toda premočno si me očarala, ujetnik tvoje lepote sem... Sedla sta na terasi. Nad njima so se sklanjale palme. Natakar v maski zamoreta jima je prinesel steklenico sumečega vina ter nalil čaši. — Carmen!... Na najino vročo ljubezen! — Hadži Omar!... Najinemu novemu življenju! Pritajeno je govoril in ji božal roko. Godba je zaigrala divji ples. — Carmen, pridi! — Plesala sta in se smejala... — Carmen, moja draga Carmen!... Ali čuješ šepet palm?... Nad nama je nebo, posuto s tisočeriimi zvezdami, pod nama šumi morje... Moj dom je prazen... Ti edina si vredna, da postaneš v njen kraljica... Hočeš? — Ah, Hadži Omar... Da... — se je Carmen v vročem poljubu vpija v njegovo ustnice. Zatrobili so znak za snemanje mask. Šejk El Hadži Omar in Carmen sta se še enkrat strastno poljubila, nato sta si z obrazov strgala maske. — Au, au, mamii! — Karleček! Presenečeni šejk je topo strmел v obraz svoje tašče...

Maribor

Zahteve mariborskih narodnih železničarjev

Slovenski narodni železničarji, zbrani na občnem zboru UJNZB v Mariboru, so sprejeli več predlogov za izboljšanje svojih težkih materialnih prilik. Predlogi so zbrani v obliki resolucije ter bodo poslani na odločujoča mesta. Naši železničarji zahtevajo sledeče:

1. Zvišanje prejemkov vsem aktivnim in upokojenim železničarjem, vdomam in miloščinarjem do višine, ki bo odgovarjala današnjim cenam življenjskih potrebščin. — 2. Sprememba sedanjega pravilnika o pom. osebju drž. prom. ustanov, in to v smislu predlogov, sprejetih na anketi 29. januarja 1941 v Beogradu. — 3. Da se uveljavijo že večkrat predlagani amandmani in s tem v zvezi vstetje

let, prebitih v železniški službi, za napredovanje in pokojnino, nadalje napredovanje bivše II. kat. v V. pol. skupino in bivše III. kat. v VII. pol. skup. po 20 efektivnih letih službe, ne glede na oceno in starost. — 4. Da se izenačijo kurilnice in njih izpostave v pogledu zaslužka akordnih premij z delavnicami. Pom. osebju, ki je zaposleno pri sekcijah, pa naj se zviša izredni osebni dodatek. — 5. Da se prizna eksekutivna služba vsem vrstam službe, ki so v prometnem pravilniku našteje. — 6. Da se prizna pom. osebju izredni osebni dodatek tudi za čas dopusta in bolezn. — 7. Da se spremeni pravkar izdana uredba o bolniškem zavarovanju, k sodelovanju o tem važnem vprašanju naj se priteg-

nejo tudi strokovne organizacije. — 8. Da se prizna stanarina vsem uslužbencem drž. prom. ustanov. — 9. Da se uniformira vse železniško osebje kot je bilo to pod bivšo južno železnico. — 10. Da se prizna rodbinska doklada za ženo in otroke v iznosu po 300 din mesečno vsem železniškim uslužbencem. — 11. Da se podaljša doba bolovanja pom. osebju, prizna 100 odst. hranarina kakor tudi izredni dodatek za čas bolezn. — 12. Da se poveča stalež vlakospremnega osebja. — 13. Pom. osebje, ki je dobilo stalnost in ki je za vršenje službe neobhodno potrebno, naj se postavi po zakonu o drž. prom. osebju. — 11. Da se uvrsti mesto Maribor v I. draginjski razred.

Rekorden obisk Materinskega tečaja

V preteklem tednu sta bili v okviru MT dve predavanji. Prof. Dora Vodnikova je razpravljala o temi »Moj otrok naj postane živ ud svojega naroda«. — Predavanje je bilo naravnost krasno ter kot nalašč prilagojeno našim prilikam. Dvorana je bila nabito polna, pogrešali pa smo marsikoga, ki ob taki priliki ne bi smel manjkati.

Drugo predavanje je imela dr. Lebarova. V poljudni, a vendar dovolj znan-

stveni obliki je seznanila poslušalke z otroškimi boleznimi v šolski in predšolski dobi ter žela za svoj trud polno priznanje do zadnjega kotička zasedene dvorane.

V okviru MT bo jutri ob 20. predaval v dvorani Ljudske univerze dr. Cundrč o temi »Kaj naj vedo starši o boleznih ušes, nosu, ust in grla«, v četrtek pa bo nastopila predavateljica Pavla Hočevarjeva s temo »Vzgajajmo socialni čut«.

Planinski filmski večer

na Ljudski univerzi

Mestni turistični odbor, Touring klub in SPD v Mariboru priredijo v petek, 28. febr., v prostorih Ljudske univerze na Slomškovem trgu lep planinski filmski večer, na katerem se bodo predvajali propagandni pokrajinski filmi Slovenije: »Planinski žurnal« (Kornorogi, Planica in drugo), »Bloški smučarji«, »Triglav pozimi«, »Planica 1936« in »Vzhodno Pohorje«. Film »Vzhodno Pohorje« je najnovejši in je bil izdelan lansko jesen v svojem prvem delu. Vse filme, ki so normalne širine, je snemal Metod Badjura iz Ljubljane po

nalogu kr. banske uprave, ki nam jih daje sedaj blagohotno na razpolago. Večeru bo prisostvoval tudi odposlanec kr. banske uprave. Pred prikazom filmov ima banovinski referent za turizem g. Joško Sotler prav kratko besedo: »Nekaj o filmu vobče in posebej o filmih kulturno-vzgojne in turistične propagandne smeri«. Ze sedaj je veliko zanimanje za ta večer, zato namerava Touring klub v Mariboru organizirati v prihodnjih dneh tudi filmske matinee za širše občinstvo, za deco in dijaštvo.

Na našem trgu je vedno draže

Pred nami je poročilo mestnega tržnega nadzorstva o gibanju cen na mariborskem živilskem trgu ob koncu preteklega tedna. Iz poročila je razvidno, da cene še vedno naraščajo, zlasti na zelenjadnem trgu je treba v primeri s prejšnjim tednom pri več vrstah blaga zabeležiti porast.

Na zelenjadnem trgu je veljal krompir 2—2,50 din za kg, merica 15—16 din, čebula 5—6 din, česen 16—20 din, zelje glava 1—6 din, kisló zelje din 5 za kg, repa 0,50—1 din za komad, kišla repa din 3 za kg, karfičola din 10—12, ohrovt 0,50—5 din komad, hren 12—14 din, endivija 1—2,50 din kupček, kilogram din 14, radlič din 1 kupček, kilogram din 16—18, motovilec, špinata in korenje po din 1 kupček, koleraba din 1—2 za komad, redkve 0,50—1 din komad, pesa din 1—2

kupček. Na sadnem trgu so se zlasti podražila jabolka, kilogram so prodajali po 8—16 din, slive po 20—24 din, orehe cele po 16—18 din, izluščene po 52 din, limone po 0,75—1,50 din, oranže po 1—4 din za komad.

Na trgu z mlečnimi izdelki je stala smetana 12,50—15 din, mleko 2,50—3 din za liter, surovo maslo 40—48 din, čajno maslo 52—56 din, kuhano maslo 48—52 din, domači sir 12 din za kilogram, jajca so prodajali po 1—1,50 din za komad.

Perutninski trg je bil zopet prav dobro založen. Cene so bile sledeče: kokoši din 35—45 za komad, piščanci din 36—90 za par, gosi din 70 za komad, purani din 65—80, race din 28—32, domače zajce so nudili po 20—40 din.

Razdelitev živilskih nakaznic v Radvanju

Občinski preskrbovalni urad v Radvanju objavlja, da se bodo razdeljevale živilske nakaznice za prihodnji mesec v četrtek 27. II. za prebivalce Zg. Radvanja, v petek, 28. II., za prebivalce Burove vasi, Sp. Radvanja in Sp. Radvanjske ceste, v soboto, 1. III., pa za prebivalce Nove vasi. V ponedeljek, 3. III., bodo lahko dvignili nakaznice vsi oni, ki tega iz upravičenih razlogov niso mogli storiti v določenih dneh. Vsak poglavar mora prinesiti s seboj glave nakaznic za februar. Nakaznice se dobijo vsak dan med 8.—12. ter 14.—18., naknadno pa se ne bodo več delile.

PODALJŠANJE NATEČAJA ZA TURISTIČNO PROPAGANDNE LETAKE

Za razpis natečaja Uprave za turizem ministrstva trgovine in industrije za tu-

ristično propagandne lepake je vladalo med našimi slikarji in grafiki sicer veliko zanimanje, vendar pa do določenega roka vposlana dela ne odgovarjajo vsem zahtevam. Razoščišče je zaradi tega podaljšalo rok za vlaganje osnutkov do 30. aprila 1941. Razen tega je udeležencem natečaja olajšalo delo s tem, da je v določenih merah prepustilo izbero glede vlikosti osnutkov med maksimalno mero 100x62 cm ter minimalno 60x50 cm. Osnutki morajo biti precizno izdelani, tako da so brez predelave sposobni za tisk. Razpisanih je 12 nagrad v znesku 36.000 din. Podrobna pojasnila daje »Putnik«, Trg svobode — grad.

»NAŠE GORICE«

Slovenski vinogradniki pod okriljem Vinarskega društva v Mariboru so si ustanovili pred tremi leti lastno glasilo »Naše gorice«, pri katerem sodelujejo le izkušeni vinarski strokovnjaki, praktiki in drugi odlični sotrudniki. Naše gorice

prinašajo dragocena navodila vinogradnikom, ki bi se morali na ta list vsi naročiti. Naročnina za »Naše gorice«, ki izhajajo vsakega 15. v mesecu, znaša komaj 20 din letno. Naročite jih z dopisnico pri Vinarskem društvu v Mariboru.

m Za honorarno učiteljico gospodinjstva, ročnih del in telovadbe na I. dekl. meščanski šoli v Mariboru je nastavljena absolventka Krekove gospodinjske šole Nada Sušnikova iz Trbovelj.

m Mariborski skladatelj v radju. Drevi ob 18.15 bo prenašal beograjski radio iz Kolarčeve univerze koncert, na katerem bodo člani beograjske opere izvajali letošnja nagradna dela, med katerimi sta utdi dve skladbi mariborskega glasbenika, skladatelja ter koncertnega kritika prof. K. Pahorja. Jutri ob 13. bo pa oddajal ljubljanski radio Pahorjev drugi godalni kvartet.

m Ljudska univerza v Studencih. V četrtek ob 19. bo zabavni večer. Med ostalimi prijatelji nedolžne šale bo sodeloval tudi g. Jože Mlakar. Prosimo, pustite otroke doma. Ta večer bo izvedeno šletje poslušalcev s kontrolnimi listki po 1 din.

m Sokol Maribor I. bo imel svoj občni zbor v soboto, 1. marca, ob 20. v beli dvorani Sokolskega doma.

m Mariborski pododbor Zdrženja rezervnih oficirjev in bojevnikov vabi svoje članstvo na 15. redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo, 16. marca, ob 10. v restavracijskih prostorih Narodnega doma.

m Pustni večer v gledališču. Najbolj poceni in z najboljšim zdravim razvedrilom se boste od pusta poslovili, če si pridete nocoj v gledališče pogledat »Habakuka«. Po predstavi bo žrebanje za »pustne krofe«. Vsaka vstopnica ima pravico do žrebanja. Da ne bo drena pri večerni blagajni, se priporoča nabava vstopnic že v predprodaji. Predstava se vrši v korist »Zdrženja gledaliških igralcev«.

m Tatvina iz maščevanja. Vrtar OUZD v Mariborji ulici je presenetil v oblačilnici bolničark nezaposlenega pekovskega pomočnika Antona Vrtnjaka iz Jarenine, ko je ukradel in skrjal pod plašč brisačo. Ker mu ni bilo mogoče pobegniti, je odvrzel brisačo v rentgenskem oddelku, sam pa se je skrjal v stranišču v III. nadstropju. Na policiji je Vrtnjak tatvino priznal ter izjavil, da je vzal brisačo iz maščevanja, ker mu je pred dnevi neka bolničarka rekla, da je baraba.

Državna razr. loterija

GLAVNO ŽREBANJE RAZREDNE LOTERIJE

10. dan glavnega žrebanja.	
Din 100.000.—:	83669
Din 80.000.—:	38693
Din 60.000.—:	77966
Din 30.000.—:	25208 47221 55134
Din 20.000.—:	18313 32939 85917
Din 12.000.—:	53016
Din 10.000.—:	9216 16802 26795 30318 31736 48385 50309 50412 67103 89476 96688 97228 99306 99421
Din 8000.—:	10775 18139 18928 37948 41959 48124 50117 61502 63423 63973 86473 86509 93620
Din 6000.—:	7097 9273 13621 15937 16964 36200 39039 42019 56204 82991 89056 96979
Din 5000.—:	9525 17025 23399 49353 50761 52719 58295 69765 89325 96130
Din 4000.—:	4725 6412 10883 12893 14899 15261 18385 20925 21686 22704 29196 31773 33212 45253 45973 52911 58594 59166 59367 71782 81852 87811 90300 95714

(Brez jamstva.)

Nadalje je bilo izžrebanih še veliko števil dobitkov po din 1000.—. Vsi oni, ki so zadelo dobitke v naši kolekturi, naj predlože srečke takoj v izplačilo. — Nove srečke so še na razpolago.

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25 (tel. 20-97)

Kje dobite živilske nakaznice

Med uradnimi urami od 8.—12. ter od 14.—17. bo Mestni preskrbovalni urad razdeljeval jutri nakaznice za živila na 7 rajonskih razdeliščih. Družinski poglavarji morajo pri sprejemu novih kart za svoje, podnajemnike, služničad itd. predložiti pravilno izpolnjene glave februar-skih nakaznic. Jutri so na vrsti sledeče ulice:

Razdelišče I (dekl. ljudska šola v Miklošičevi): Krekova, Lekarniška, Mesarski prehod, Miklošičeva, Ob jarku, Orožnova, Pri parku, Pristan, Rotovski trg, Slomškov trg.

Razdelišče II (dekl. ljudska šola IV., vhod iz Razlagova): Marijina, Mlinska, Prečna, Prešernova ulica.

Razdelišče III (dekl. ljudska šola III., Razlagova ul.): Meljska cesta.

Razdelišče IV (deška ljudska šola IV., Gosposvetska ul.): Ob bregu, Pipuševo, Pristamiška, Ribiška, Rosinova, Strma, Vodnikov trg, Vinarska ulica.

Razdelišče V (dekl. ljudska šola II., Žolgerjeva ul.): Aljaževa, Delavska ul.

Razdelišče VI (deška ljudska šola III., Ruška cesta): Jadranska, Jelačičeva, Kettejeva, Komenskega ulica, Komenskega trg, Kralja Petra trg.

Razdelišče VII (telovadnica šole na Ruški cesti): Pobreška, Pregljeva, Pre-radovičeva, Primorska, Puškinova, Žolgerjeva.

m Kup zabojev se je podrl na 41 letnega ključavničarskega pomočnika Jerneja Glaserja, ki si je pri tej priliki zlomil roko.

m Mesarjev pes je ugriznil v roko 63 letno zasebnico Frančiško Jagerjevo, ko je prišla po meso, tako močno da je iskala pomoči v bolnišnici.

m Perilo, zlatino in nalivno pero v vrednosti preko 1000 din je izgnilo žek, uradniku Druškoviču v Poštelski ulici. Tatvine osumljena služkinja Klemen Marija je dejanje priznala, njena mati v Zlatoličju pa je izjavila, da bo škodo poravnala.

m Med vožnjo od Maribora do Kamnice je nekdo že dvakrat ukradel soferju Avgustu Prevorniku iz Marenberga življenjske potrebščine, kakor je prijavil sofer policiji. Brzkone je v Koroškem predmestju skočil na avto, ko vozi počasneje, odvrzel nekaj zabojev, ter nato zopet ob prvi priliki skočil z vozila.

m Moško kolo brez gospodarja je našel na dvorišču šole v Gosposvetski ulici šolski sluga Franc Cirer. Kolo je že precej obrabljeno ter ima evid. št. 2-128702-19.

m Od doma je pobegnil 16 letni sin delavke Mirko Sapec iz Vojašniške ulice. Pogrešajo ga že od 21. popoldne.

m Potekel je skrajni rok za plačilo prvega četrtletnega obroka zgradarine, priobnine, davka na poslovni promet (pavšaliranega), rentnine, družbenega davka, vojnice in spec. doprinos. Zato se opominjajo vsi davčni zavezanci, ki so z ostali s plačilom teh kakor tudi že vsch poprej v rlačilo zapadlih davkov in taks, da jih plačajo v osmih dneh, sicer se bo uvedla izterjava.

* Hotel, kavarna in restavracija »Orel« danes, 25. II. m. »pustna zabava«. Sredo, 26. II. m. »Kulinarska razstava« in slani-kova pojedina. Vsak dan sveže morske in sladkovodne ribe.

* Sokol Maribor I. vabi vse svoje članstvo na redni letni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 1. marca, ob 20. uri zvečer v beli dvorani Matičnega Sokolskega doma. Bratje in sestre pridite vsi polnoštevilno ter točno ob napovedani uri. Uprava.

* Na pepelnico prvi dan ob postji, bom nudil gostom kar po vrsti: Ribe, slanike, solate francoske, Za »mačke« odpraviti — najboljšje zakuske. J. A. Berlić, restavracija

* Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, »BATA«, Maribor.

* Kupim zlato po najvišji dnevni cen. O. Kiffmann, Aleksandrova c. 11.

m Nočno lekarniško službo bosta vršili od 22. do vključno 28. februarja Kraljeva dvorna lekarna pri sv. Anehu, Glavni trg št. 20, tel. 20-05 ter Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Narodno gledališče

Torek, 25. febr., ob 20.: »Habakuk«. V korist Zdrženja gledaliških igralcev.

Sreda, 26. febr.: zaprto.

Četrtek, 27. febr., ob 20.: »Caričine Amazonke«. Red C.

ino v Mariboru

* ESPLANADE KINO. Dunajski film »Triumf pravice« (Platno iz Irske), Otto Tressler, Oskar Sima, Rolf Wanka, Georg Aleksander.

* GRAJSKI KINO. Danes prekrasen film »Brodarji na sinji Donavi«, lepi naravni posnetki. Hörbiger, Javor Pall, Oskar Sima.

* UNION KINO. Do četrta »Crna eksta-za«. Velika senzacija iz notranjosti Afrike. Film v našem jeziku.

Film

Willy Forst, kralj operete, pride v Ljubljano

Znameniti nemški igralec in režiser Willy Forst je pravkar dogotovil svojo najnovejšo filmsko umetnino, najlepši bis: letošnje filmske produkcije »Opereta«.

In kakor nam je Forst pri vsaki svoji umetniški predstavi kak nov filmski talent, tako je tudi v svoji najnovejši »Opereti« odkril dva nova obraza: Marijo Holstovo in Doro Komar. Če pogledamo nazaj na velika Forstova filmska dela, vidimo, da je naša trditelj točna, kajti v »Maškaradi« je Forst predočil široki filmski publiko Pavlo Wessely, v »Serenadi« Hildo Krahlovo, v filmu »Belamie« Ilso Wernerjevo, v »Mazurki« mlado Ingeborg Theek. To pot pa je zasedel kar dve važni vloge s filmskima novinkama, in sicer glavno vlogo Marijo Geistinger, ki jo je podelil Mariji Holstovi iz dunajskega Burgteatra in vlogo Eme Krall, ki jo je zasedel z mlado Doro Komarjevo, članico dunajske državne opere.

Sam film »Opereta« je apoteoza nekdanje klasične dunajske operete, one svetle dobe koncem preteklega stoletja, ko so v dunajskem gledališču »Theater an der Wien« doživljale znamenite operete skladateljev Millöckerja, Strauša in Suppéja svetovne trumie. Pod slovitno režijo in v inscenaciji slavnega gledališkega ravnatelja Jaunerja so bila uprizorjena dela »Boccaccio«, »Netopir«, »Dijak prosjak«, iz Dunaja je šla slava teh operet po vsem svetu — vse po zaslugi znamenitega direktorja Jaunerja — kralja operete.

Temu znamenitemu možu je posvetil Forst svoj najnovejši film »Opereta«. V tem filmu je predočil Forst, ki igra obenem glavno vlogo Jaunerja, življenje kralja operete, njegovo borbo na področju umetnosti, obenem pa tudi

njegovo dramatično ljubavno borbo z eno najslavnejših igralk in pevk tedanje dobe — Marijo Geistingerjevo.

Forst je postavil v »Opereti« F. Jaunerju nesmrten spomenik. Z vsem bleškom napravljeni film — saj so sodelovali pri snemanju tega filma ves orkester, zbor in balet dunajske državne opere — je po kritiki vseh, ki so videli to najnovejšo Forstovo delo — res imeniten, prvovrsten, nepozaben!

H krstni predstavi tega filma pride Willy Forst osebno v Jugoslavijo, v Zagreb, Ljubljano in Beograd. Kakor smo sedaj informirani, pride Forst v spremstvu Marije Holstove in komponista Schmidt-Gentnerja v Ljubljano v četrtek dopoldne in bo prisostvoval v kinu »Union« istega dne ob 21. uri slavnostni premieri tega svojega filma. Za Ljubljano bo torej premiera tega filmskega dela res poseben svečan dogodek.

WILLY FORST

gostu napisal: »Spremenite se v predstavnice nežnega spola. Zanimiv večer bomo imeli.« Gostitelj v obleki iz dobe Ludvika XIV. z dolgimi plavimi kodri je z njemu lastno duhovitostjo pozdravljaj goste.

Norma Shearer in od nje neločljivi George Raft, oba v oblekah iz dobe Marije Antoinette v družbi Annabelle in Tyrone Powera kot »Havajci« so se komaj vzdrževali smeha.

Joana Crawford in njena »ljubezen« Charles Martin sta bila balerini. Martha Raye, Joe Brown in gospa Brownova so predstavljali Eskime z črnimi, dolgimi, mastnimi kitami in močnim vonjem po olju. Joe je nekje čul, da je olje najljubša dišava Eskimov, toda dostavil je: »Po tem plesu jem salato samo še brez olja... kar bolan sem od tega vonja.«

Charlieu Chaplinu je bilo nekoliko napoti nabrano krilo in dolge plave kite niso bile ravno urejene. V ostalem je bil pa kar eleganten kot »Tirolka«. Z njim je bila Pauletta Godardova, Constanca in Joana Bennetovi.

Sonja Henie z možem je izvala smeh. Bila je v dresu drsalke iz leta 1900.

Arthur Hornblow, v krasni dekolirani večerni toaleti, je med smehom razlagal prijatelju: »Prilastil sem si novo Myrmino toaleto. Priznajte, da mi dobro pristojta. Res žal mi je, da nisem žena! Kako prijetno je imeti gola ramena, ne pa kakor moški, ki se moramo potiti pod oškrobanimi srajcami.«

prijatelji — priredil velik ples z zanimivim tekmovanjem. Na rob povabila je vsakemu

Banski svetniki so premalo informirani o fiskalnih obremenitvah

Na razpravi banskega sveta 20. t. m. je predlagal banski svetnik g. Novak iz Šoštanja, da se naj bi tuji filmi tako obdavčili, da bi se s tem nabrali večji zneski za podpiranje prosvetnih društev.

Gospod banski svetnik nedvomno ni informiran o izrednih visokih obremenitvah kinematografske stroke, sicer ne bi mogel iznesti takega predloga. Združenje kinematografskih podjetnikov dravske banovine je že večkrat objavilo v dnevnem časopisu točen pregled o teh obremenitvah in kdor je pregledal ta poročila, je uvidel, da imajo kinematografske fiskalne dajatve v Jugoslaviji, predvsem pa v Sloveniji, evropski rekord, če morda ne svetovnega. V Sloveniji so kinopodjetja, ki morajo oddajati fiiksusu več kot polovico od svojih bruto dohodkov. Pri ogromnih cenah za filme, ki so zopet posebej obdavčeni z raznimi taksami in dajatvami in ki jih filmski zavodi zopet v celoti prevajajo na kinematografe, dostikrat ne preostaja kinopodjetniku niti prebita para, tako da večina podjetnikov ne more tudi v najdaljši dobi amortizirati investiranega kapitala.

Ker je gospod banski svetnik pri svojem predlogu povdarjal, da se naj bi obdavčili le tuji filmi, moramo pri tem ugotoviti, da nimamo domačih filmov, ki bi izpopolnjevali celotne večerne predstave temveč le kratke dopolnilne sporede in bi torej po njegovem predlogu morale biti nanovo obdavčene vse kinematografske predstave. Da pa nimamo domačega filma, je vzrok v dejstvu, da domači film ne uživa nobenih fiskalnih ugodnosti kot je to v drugih državah, temveč mora plačati iste takse, kot vsak drug uvožen film. Dokler ne bo v tem oziru izvedena temeljita sprememba, toliko časa ne bomo imeli domačega filma. **Združenje kinematografskih podjetnikov dravske banovine v Ljubljani.**

Maškarada v Hollywoodu

Hyman Fink je najznamenitejši fotograf dežele strica Toma. Posrečile so se mu najbolj uspele fotografije ameriških osebnosti. Tudi zvezde iz Hollywooda so srečne, če imajo vsaj eno fotografijo, ki jo je izdelal Fink. Pred kratkim je »Himmie« — tako ga kličejo

MICKEY ROONEY V FILMU TH. A. EDISONA

i Mickey Rooney, eden najslavnejših in najpopularnejših igralcev filmskega platna je pravkar dovršil svoj najnovejši film, ki nam kaže mladost slovitega izumitelja Th. A. Edisona. Film je odlično uspel in doživel v Ameriki velikanski uspeh. Film bo v kratkem prišel tudi v Ljubljano. Obe sliki nam predočujeta dva prizora iz tega filma, na katerega se ljubitelji kinematografa že zelo vesele.

MALI OGLASI

do 20 besed stanajo z davkom vred 15.— din. Vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, posest, trgovsko in obrtno reklamno na stanajo namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za posebno odgovore glede naslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din. kateri znesek je treba orložit v znakah. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pisnih naročilih se lahko plača v znakah. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

GOSPODIČNA

mlada, ki ima veselje do glasbe se sprejme takoj kot učenka k danski kapeli. Vprašati v restavraciji »Ljutomer«, Rotovski trg. 23275-2

ČEVLJARSKEGA POMOČNIKA

sprejmem takoj. Keber Joško, Tržaška 1, Pobrežje pri Mariboru. 23269-2

Dobro **FRIZERKO** sprejmem takoj Česadni salon Rehar Ludvik, Orožnova 1, Maribor. 23265-2

Sprejmem **KUHARICO** ki bi opravljala tudi vsa hišna dela. Vprašati Stomskov trg 6, menza 23261-2

FRIZERSKI POMOČNIK se išče kot pomoč pri Flieger Anton, frizer, Maribor, Slovenska 7. 23259-2

Iščemo **DOBRE DELAVCE** za sukalne stroje »Zwerner«, tovarna Anton Pinter, Maribor-Tezno. 23270-2

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 12 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

ŠIVILJSKA POMOČNICA začetnica, z znanjem nemščine išče službo, po možnosti oskrba v hiši. Ponudbe pod »Nastop takoj« na oglasni oddelek »Večernika«. 23258-3

PRODAJALKA z večletno prakso, dobra moč vešča tudi pisarniških del, išče mesta poslovodkinje, blagajničarke ali prodajalke. Po nudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »Ne bo Vam žal«. 23272-3

VAJENCI-(KE)

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

GOSTINSKI UCENEC (pikolo) se sprejme Po možnosti z znanjem nemškega jezika. Ponudbe na hotel »Evropa«, Kranj. 23271-4

STANOVANJE ODDA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

SOBA IN KUHINJA se takoj odda 2-članski solidni stranki, Primorska 4. 23276-5

STANOVANJE IŠČE

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

ENOSOBNO STANOVANJE s kuhinjo se išče Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23274-6

UPOKOJENKA mirna, redoljubna, išče enosobno stanovanje, najraje z vrtom za 1. april ali maj. Ponudbe pod »Mestni rajon« na oglasni oddelek »Večernika«. 23264-6

Nogavice trajne

po »Nimela« kopeli

»NIMELA« preprečuje spuščanje petalaj (znak) Din 30.—

»NIMELA« SAMOPRODAJA CELJE, poštni predel 2

Dobi se v drogerijah in trgovinah

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

Sprejmem **GOSPODA** na stanovanje. Vprašati Koroska c. 20 pri gospe Pristovnik. 23273-8

POSEST

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din

Prodam enonadstropno **ŠTIRISTANOVANJSKO HIŠO** v surovem stanu Cankarjeva ulica, Tezno-Maribor, pri šoli 23267-11

Prilagodno **ZEMLIŠČE** 5600 kv. m v bližini doljenskega kolodvora v Ljubljani se ugodno proda. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23257-11

Oddam **CELO VILO** v najem z vrtom mali družini. Ogled 12. do 15. ure Rosinova 20. 23263-11

POHIŠTVO-OPREMA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

APARAT za elektriziranje in razne zdravniške potrebščine, slike in klubsko garnituro proda skladiščnik, Meljska cesta 27 23260-17

GLASBILA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

PIANINO se proda. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23262-20

Od Morave do Save od Donave do Drave vsoti kašlju vzemi

Karamele Rave

Zavoček din 5.— v apotekah

ZIVALI do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din **LEP PES — ŠPANJOLEC** dober lovec, za din 600 — na prodaj, Delavska ul. 33. 23266-24

Frizerski salon „Pavla“ Trajni kodri samo pri Pavli, specializirane brez vodne ondulacije, 6 mesečna pismena garancija. Najmodernejši salon. Najboljša postržba po nižjih cenah. **Salon „Pavla“ Koroska 9**

ŠIRITE »VEČERNIK«!

MILEX NOVORASTEN SAMONBRZNEKRODLJIVEGA MILA KRODLJIVOSTI OPERE LAŠE TER JIH DAŠE SVAJAJ IN PROJHOS. TUDI ZA OTROKE. IDEALEN SANDON. GROCERIJKA **KANC** DIN 6.—